

DE STER

98E JAARGANG

NUMMER 2

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

FEBRUARI 1998

DE STER

OP DE OMSLAG:
Voor: Robert T. Barrett, *Christus scheidt de aarde*.
Achter: schilderij van Dan Baxter
OMSLAG DE KINDERSTER:
ILLUSTRATOR: SHAUNA MOONEY KAWASAKI

ARTIKELN

- 2 BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM: HOE TONEN WE ONZE LIEFDE?
PRESIDENT THOMAS S. MONSON
- 14 ADAM ROBERT L. MILLET
- 26 'GEEN ANDERE GODEN VOOR MIJN AANGEZICHT' S. MICHAEL WILCOX
- 38 TEMPELS IN BEDRIJF
- 40 GETROUW, WELWILLEND, DEUGDZAAM, OPRECHT:
DE PIONIERS IN DE FILIPIJNEN R. LANIER BRITSCH

VOOR DE JONGEREN

- 8 IK ZAL HEENGAAN EN DOEN LAURI LIVSEY
- 24 ALS? SHEILA KINDRED
- 34 MIJN EIGEN REDDINGSTEAM T. SEAN WIGHT

ZIE BLZ. 34

RUBRIEKEN

- 1 POST
- 12 DE PROFEET AAN HET WOORD
- 25 HUISBEZOEKBOODSCHAP: GEHOORZAAM ZIJN STEM EN ONDERHOUD
ZIJN GEBODEN

DE KINDERSTER

- 2 VAN VRIEND TOT VRIEND: OUDERLING HENRY B. EYRING
- 4 PARTICIPATIEPERIODE: GOD VERTELT HET AAN ZIJN PROFETEN
SYDNEY REYNOLDS
- 5 OP JEZUS GAAN LIJKEN: ONVRIENDELIJKE WOORDEN NICOLA STANGIER
- 6 ACTIVITEIT EN INSTRUCTIES VOOR DE PARTICIPATIEPERIODE
- 8 VERHAAL: DE SUPERSTER VAN GROEP ZEVEN CLARE MISHICA
- 11 VEEL PLEZIER!
- 12 VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON:
DE LERINGEN VAN MORMON

ZIE BLZ. 40

Groei van de kerk op
de Filippijnen

ZIE BLZ. 38

De eerste tempel in Utah
St. George-tempel, 1877

ZIE BLZ. 8

ZIE DE KINDER-
STER, BLZ. 8

DE STER

Februari 1998 98e jaargang Nummer 2

Officiële Nederlandstalige uitgave van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Het Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust
Road der Twaalf:

Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editor: Jack H. Gosnell

Adviseurs: Jay E. Jensen, John M.adsen

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighon

Directeur planning en redactie: Brian K. Kelly

Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner

Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson

Redacteur: David Mitchell

Redacteur De Kinderen: DeAnne Walker

Adjunct-redacteur: Jennifer Greenwood

Revisor: Maryann Martindale

Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art director: M. M. Kawasaki

Art director: Scott Van Kampen

Vormgeving: Shari Cook

Productie manager: Jane Ann Peters

Productie: Reginald J. Christensen, Denise Kirby

Vertaling:

CPB Verhaalbeu

Heschepeid 1, NL-5341 GS Oss

Telefoon: 0412-69 04 90

Fax: 0412-69 02 66

Nieuwsredactie:

Nieuwsredactie: Margriet Naar

Verdilaan 33, 5384 CH Heesch

Telefoon: 0412-45 70 50

Kopij lijst op diskette aanleveren.

Abonnementenadministratie:

Administratie: R. de Kock-Goudberg

Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon: 030-6 05 38 04

Fax: 030-6 00 05 02

Abonnementprijs:

Nederland: NLG 22,00 - België: BEF 390,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan

en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatie

grootkaart (België: stortings/overschrijfsformulier).

Uitgever:

© 1998 De Kerk van Jezus Christus

van de Heiligen der Laatste Dagen

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

Stuur bijdragen en vragen, anders dan voor de rubriek

Kerfnieuws naar: International Magazines,

50 East North Temple, Floor 25, Salt Lake City,

UT 84150-3223, USA.

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoonaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indoneesisch en Tsaits en eens per kwartaal in het Bulgaars, Ceibaano, Fijisch, Gilbertees, Hongaars, Pools, Roemeens, Russisch, Tagalog, Tsjechisch, Oekraïens en Vietnamese.

Informatie voor abonnees in de VS:

Send USA and Canada subscriptions and inquiries to

Salt Lake Distribution Center, Church Magazines,

P. O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Subscription help line: 1-800-453-3850. USA ext. 2947.

Canada ext. 2031. Credit card orders (Visa, MasterCard,

American Express) may be taken by phone.

	U.S.	Canada
12 issues per year	\$ 10.00	\$ 14.00
6 issues per year	\$ 5.00	\$ 7.00
4 issues per year	\$ 4.00	\$ 5.50
2 issues per year	\$ 2.00	\$ 2.75
1 issue	\$ 1.00	\$ 1.50

Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both old and new address are included. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Verschijnt twee maal per jaar.

98/982 120

Dutch

POST

VREUGDE DOOR DIENSTBETOON

De toespraak 'Wat mijn zoon moet weten voor hij op zending gaat' van president James E. Faust in de *Liahona* (Spaans) van juli 1996 heeft mij enorm geïnspireerd. Ik heb er veel aan in mijn nieuwe roeping. Ik ben trots om volrijdzending te zijn. Ik heb, zoals president Faust heeft beloofd, onbeschrijflijke vreugde ontvangen.

Zuster Juliana Torres

Zendingsgebied Malaga (Spanje)

VERSTERKT GETUIGENIS

Door het lezen van de *Seito no Michi* (Japans) wordt mijn getuigenis van Jezus Christus versterkt. Als ik mijzelf nu vergelijk met een jaar geleden, kan ik een duidelijk verschil zien. Mijn onzekerheid is minder geworden, en mijn vreugde is toegenomen. Ik ben van mening dat als de kerkleden de tijdschriften van de kerk lezen, hun getuigenis zal worden versterkt.

Kaori Furukawa

Gemeente Ogaki

Ring Nagoya-West (Japan)

VOEL DE GEEST

Ik ben op 20 december 1995 gedoopt. Voordat ik mij liet dopen, las ik in de *Liahona* (Spaans) van november 1995 in de rubriek 'Vraag en antwoord' het artikel 'Ik voel de

Geest niet. Mankeert er wat aan mij?' Ik werd erdoor geraakt omdat ik ook de Geest niet in de kerkdiensten had gevoeld. Maar nadat ik de antwoorden en getuigenissen van de lezers had gelezen, probeerde ik om beter naar de sprekers in de avondmaalsdiensten te luisteren en voelde ik de Geest als nooit tevoren. Ik probeer geïnteresseerd te raken in hetgeen de sprekers in de avondmaalsdiensten te zeggen hebben.

Lorna Penuliar

Wijk La Trinidad 2

Ring Baguio (Filipijnen)

EEN LICHT

De *Liahona* (Spaans) is een licht in mijn leven. Op school kan ik niet over godsdienst praten, maar ik kan wel de *Liahona* laten zien en lezen. Hartelijk bedankt voor het artikel 'Een erfgoed van geloof' in het exemplaar van februari 1997. Het was geweldig om met mijn vrienden over de ervaringen van de pioniers te praten en hen uit te nodigen mee naar de kerk te komen. Ze kwamen niet allemaal, maar ik weet dat de zaden zijn gezaaid zodat zij in de toekomst het evangelie kunnen aanvaarden.

Cristina G. López Ghio

Gemeente Popotlán

Ring San Salvador Soyapango (El Salvador)

HOE TONEN WE ONZE LIEFDE?

President Thomas S. Monson
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

**De Heiland heeft gezegd:
'Gij zult uw naaste
liefhebben als uzelf.' De
profeet Joseph Smith
toonde die liefde toen hij
zijn winterjas aan
John E. Page gaf.**

Een wetgeleerde vroeg de Heiland eens: 'Meester, wat is het grote gebod in de wet?'

De Heiland antwoordde: 'Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.

'Dit is het grote en eerste gebod.

'Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.'¹

Hoe laten we onze hemelse Vader zien dat we Hem liefhebben? In de tijd dat zuster Monson en ik studeerden, was er een populair liedje waarvan de tekst ongeveer als volgt luidde: 'Het is gemakkelijk om te zeggen dat je van me houdt, gemakkelijk om te zeggen dat je trouw zult zijn; gemakkelijk om die dwaze dingen te zeggen, maar bewijs het liever door wat je doet.' Wij hebben de taak om onze hemelse Vader door onze daden te laten zien dat we Hem liefhebben.

We tonen God onze liefde door de mate waarin we Hem dienen. Denk maar aan de profeet Joseph Smith die tegen John E. Page zei: 'Broeder Page, u bent geroepen voor een zending in Canada.'

Broeder Page zocht koortsachtig naar een excuus en zei: 'Broeder Joseph, dat kan niet. Ik heb geen jas.'

De profeet trok zijn eigen jas uit, gaf hem aan John Page en zei: 'Trek deze maar aan, en de Heer zal u zegenen.'

John Page ging in Canada op zending. In twee jaar tijd liep hij ongeveer achtduizend kilometer en doopte hij zeshonderd bekeerlingen.² Hij boekte zoveel resultaat omdat hij gebruikmaakte van de gelegenheid om zijn God te dienen.

In ons zendingsgebied hadden we een bijzonder toegewijde en gehoorzame zendeling. Ik vroeg hem eens: 'Broeder, waaruit put jij je motivatie?'

'Broeder Monson,' antwoordde hij, 'op een keer kon ik 's morgens mijn bed niet uitkomen. Toen gingen mijn gedachten uit naar mijn vader en moeder, die een schoonmaakbedrijfje hebben en dag en nacht ploeteren om mijn zending te bekostigen. De gedachte aan mijn ouders die zich voor mij zo inspanden, verdreef al mijn luiheid; en ik kwam tot de slotsom dat ik de kans had om de Heer te dienen, namens mezelf, en namens mijn vader en moeder.'

Harry Emerson Fosdick heeft gezegd: 'Pas als de bereidwilligheid groter is dan het plichtgevoel, vechten mensen niet als dienstplichtigen, maar uit liefde voor hun vaderland. Men vervult zijn taak pas naar behoren als men, mocht de kans zich voordoen, met plezier nog meer zou doen.'³

Kortom, als we willen laten zien dat we onze hemelse Vader liefhebben, moeten we Hem onze diensten aanbieden.

Ik moet vaak denken aan de bescheiden manier waarop president Spencer W. Kimball God diende, zonder de aandacht te trekken. Niemand wist precies wat hij allemaal deed in de dienst van zijn hemelse Vader, want hij deed het werkelijk in de geest van de Heiland, en liet vaak de rechterhand niet weten wat de linker deed. Hij was een man die bereid was alles in te zetten wat nodig was voor het koninkrijk van God.

Ik moet ook denken aan iets wat ik las over een aardige dame, de vrouw van een van onze vroegere pioniers. Ze heette Catharine Curtis Spencer. Ze was getrouwd met Orson Spencer, een gevoelige, ontwikkelde man. Catharine, die was opgegroeid in Boston, was ontwikkeld en verfijnd. Ze had zes kinderen. Haar zwakke gezondheid verslechterde door de ontberingen die ze leed nadat ze gedwongen was met

haar gezin Nauvoo te verlaten. Broeder Spencer schreef haar ouders een brief met het verzoek of zij bij hen kon komen wonen in de tijd dat hij in het westen werkte aan een thuis voor zijn gezin.

Hun antwoord luidde: 'Ze kan terugkomen, maar alleen als ze dat ontwaarde geloof opgeeft – alleen dan.'

Zuster Spencer deed dat niet. Toen de brief van haar ouders aan haar was voorgelezen, vroeg ze haar man de Bijbel te pakken en haar het volgende uit het boek Ruth voor te lezen: 'Dring er bij mij niet op aan, dat ik u in de steek zou laten, door van u terug te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten: uw volk is mijn volk en uw God is mijn God.'⁴

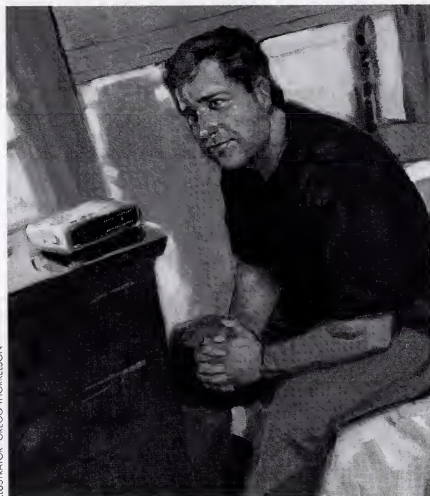
Buiten woedde de storm, de huifkar lekte, en vrienden hielden pannen boven het hoofd van zuster Spencer om haar droog te houden. In die omstandigheden en zonder een klacht sloot zij voorgoed haar ogen.

Dat is de instelling waarmee we God behoren te dienen. Dat is de instelling waarmee we Hem in ons leven op de eerste plaats stellen. Het is misschien niet nodig om ons leven te geven in de dienst van onze God, maar we kunnen onze liefde voor Hem wel tonen door Hem op een goede manier te dienen. Hij, die ons stille gebed hoort; Hij, die onze onopgemerkte daden ziet, zal ons in het openbaar belonen als wij dat nodig hebben.

Nog een voorbeeld is de familie Agnew in het gebied waar ik zendingspresident ben geweest. Zij waren niet gemakkelijk tot bekering te brengen. Vooral William Agnew wilde niet naar de zendingen luisteren, maar uiteindelijk stemde hij er toch in toe om met zijn vrouw, zijn drie kinderen en de twee zendingen onze zondagsschool bij te wonen. Maar toen de zendingen op zondagochtend het gezin kwamen ophalen om naar de kerk te gaan, had er zich in het gezin Agnew een kleine onenigheid voorgedaan. Broeder Agnew bleef volhouden: 'Ik ga niet naar de mormoonse zondagsschool.'

Zijn vrouw antwoordde: 'Maar je hebt het beloofd, Bill. Je hebt die jongemannen beloofd dat je zou gaan.'

'Ik ga niet, en daarmee basta!' zei hij. Hij werd behoorlijk boos, maar enigszins schoorvoetend gaf hij zijn vrouw en kinderen toestemming om naar de zondagsschool gaan.

‘En wat denkt u dat ik hoorde toen ik het radiootje op haar nachtkastje aanzette? Het Mormoons Tabernakelkoor! Richard L. Evans had het over: “Laat de zon niet over uw toorn ondergaan”. Ik had het gevoel dat de Heer het tegen mij persoonlijk had.’

Hij heeft me later verteld wat er die ochtend verder gebeurde. Hij zei: ‘Toen mijn vrouw en kinderen de deur achter zich dichttrokken en me in de woonkamer achterlieten, had ik geen goed woord over voor het mormoonse geloof. Ik was zo kwaad als wat. Ik pakte de ochtendkrant om met de problemen van de wereld mijn gedachten van de godsdienst af te leiden, maar dat mocht niet baten. Ik bleef maar denken: *Mijn vrouw en kinderen zijn naar een mormoonse bijeenkomst.*

‘Ik liep de slaapkamer van mijn dochter Isabel binnen. Ik dacht dat ik, als ik het nieuws opzette, eens iets anders zou horen. En wat denkt u dat ik hoorde toen ik het radiootje op haar nachtkastje aanzette? Het Mormoons Tabernakelkoor! En welke boodschap kreeg ik te horen? Richard L. Evans had het over: “Laat de zon niet over uw toorn ondergaan”.⁵ Ik had het gevoel dat de Heer het tegen mij persoonlijk had. Ik knielde neer en beloofde mijn hemelse Vader dat ik niet langer op Hem zou afgeven – dat ik zou doen wat die jonge zendelingen me geleerd hadden.’

Toen zijn vrouw en kinderen uit de zondagsschool terugkwamen, troffen zij daar een nieuwe man en een nieuwe

vader aan. Ze konden maar niet begrijpen waarom hij in zo'n goede stemming was. Ze vroegen hem ten slotte wat de oorzaak was van die verandering.

Hij zei: ‘Dat zal ik jullie vertellen. Toen jullie weggingen, was ik zo van streek, dat ik de krant ging lezen in een poging om mijn gedachten af te leiden. Dat lukte niet. Toen ging ik naar de slaapkamer van Isabel en zette de radio aan voor het nieuws. Je houdt het niet voor mogelijk, maar daar hoorde ik het Mormoons Tabernakelkoor. Die man, Richard L. Evans, had het tegen mij toen hij zei: “Laat de zon niet over uw toorn ondergaan”. Op dat moment voelde ik me dichter bij God dan ooit daarvoor in mijn leven. Ik ben zover dat ik met jullie meega naar de bijeenkomsten. Ik ben klaar voor een ijverige studie met de zendelingen.’

Isabel zei: ‘Pap, een prachtig verhaal – maar het zou leuk zijn als het ook nog waar was.’

Haar vader zei: ‘Isabel, het is waar.’

Zij zei: ‘Nee, pap. U zei toch dat u de radio op mijn nachtkastje aanzette?’

Hij zei: ‘Precies. Die kleine witte.’

‘Pap,’ zei ze, ‘die radio doet het al weken niet. Ik denk dat de lampen doorgebrand zijn.’

‘Isabel,’ zei hij, ‘die radio doet het wel. Kom eens mee.’ Hij ging zijn gezinsleden voor naar de slaapkamer van Isabel, liep naar het nachtkastje en zette, net als een uur daarvoor, de radio aan, maar er kwam geen geluid uit. Die radio deed het niet! Maar toen onze hemelse Vader een boodschap moest doorgeven aan iemand die oprecht naar de waarheid zocht, deed die radio het niet alleen, maar was hij ook nog afgestemd op het programma en de boodschap die nodig was om hem ertoe te brengen de waarheid te erkennen. Geen wonder dus dat hij later bisschop van die wijk geworden is. Geen wonder dus dat zijn drie kinderen allemaal actief zijn in de kerk en hun taken daarin vervullen.

Als we God dienen, als wij Hem liefhebben, weet Hij dat en zal Hij ons bij de hand nemen en onze gebeden beantwoorden.

‘Gij zult uw naaste liefhebben als zelf!’

Wie is mijn naaste? Iemand heeft eens die vraag gesteld en hem toen zelf beantwoord: ‘Ik weet niet hoe hij heet, maar zijn hond vertrap mijn bloemen. Zijn zoon houdt me’s

nachts wakker omdat hij toeterend aan komt rijden, en zijn kinderen maken zoveel lawaai dat ik niet van het leven kan genieten. Maar gisteren zag ik zwart crépepapier voor zijn raam, en wist ik dat er iemand gestorven was. Ik besloot toen dat het tijd werd om kennis te maken met mijn naaste.'

Laten we niet wachten totdat er zoiets gebeurt om kennis te maken met onze naaste en hem of haar onze liefde te betonen.

We krijgen allemaal de gelegenheid om een functie in de kerk te vervullen. Die gelegenheid om in de kerk werkzaam te zijn, geeft ons de mogelijkheid om liefde voor God en voor onze naaste te tonen. Koning Benjamin heeft gezegd: 'Wanneer gij in de dienst van uw naasten zijt, [zijt] gij louter in de dienst van uw God.'⁶ Er bestaat geen mooiere manier om onze liefde voor God te laten zien dan door Hem te dienen in de functie waartoe we geroepen kunnen worden. Soms worden we er onmiddellijk voor beloond en zien we de vreugde in de ogen van degene die we geholpen hebben. Maar andere keren laat de Heer ons een tijdje wachten en belooft Hij ons op een andere manier. Velen zijn bezig met hulp aan minder-actieve leden. Het is belangrijk het nooit op te geven, maar altijd te proberen hulp te bieden. De beste manier om mensen weer tot activiteit in de kerk te brengen, is ze liefdevol te begeleiden.

Iemand gaf me een brief van een jongeman wiens tweelingbroer omgekomen was tijdens een activiteit in de Big Cottonwood Canyon ten oosten van Salt Lake City. Zijn quorumleider rouwde over het verlies van een van zijn jongens die hij uit hoofde van zijn functie moest dienen, onderichten, inspireren en motiveren. Hij werd getroost in zijn functie als adviseur door de hulp die zijn hemelse Vader hem gaf in antwoord op zijn gebeden. Hij werd uitgenodigd om te spreken op de begrafenis van de overleden jongen. Het was een moeilijke opdracht, maar hij vervulde hem. Daarna kreeg hij een brief van de tweelingbroer die het had overleefd. Die brief was de mooiste die hij ooit gekregen had. Met zijn toestemming volgt nu de tekst van de brief:

'Beste broeder Cannegieter,

'Ik wil u bedanken voor uw toespraak tijdens Brians begrafenis. U vertelde over al die prachtige momenten met Brian die ik bijna vergeten was. Brian en ik vonden u allebei

de beste adviseur en de beste leerkracht die we ooit gehad hadden, want u gaf echt om ons en u gaf ons uw tijd. U heeft ons heel belangrijke dingen geleerd en ons raad gegeven op grond van uw eigen levenservaring.

'We zullen Brian heel erg missen, en we zullen zijn voorbeeld van een intensief, moedig en toegewijd leven nooit vergeten.

'Broeder Cannegieter, ik houd van u en ik hoop net zo verstandig, begrijpend en zorgzaam te worden als u. Ik hoop dat ik net zo goed naar de mensen zal luisteren en ze zal leren kennen.

'Ik wil u bedanken voor alles wat u voor ons gedaan heeft.'

Dat is de troost die iemand in zijn hart ontvangt als hij zijn naaste liefheeft als zichzelf. Die troost ontvangt iemand die God liefheeft.

Enige tijd geleden woonde ik een ringconferentie in Modesto (Californië) bij. Ik had de opdracht de ring te splitsen. Toen ik mij daar op zondagmorgen op voorbereidde, ging ik in gedachten tien of vijftien jaar terug. Ik herinnerde me dat ik in dat gebied al eerder een conferentie had mee-gemaakt. Toen heette het de ring Stockton, en Modesto was een unit in die ring. Ik dacht: *Hoe heette de ringpresident toen?* Toen schoot het mij te binnen; zijn naam was Rooker – Clifton Rooker. Ik vroeg het ringpresidium toen ze op het podium zaten: 'Is dit dezelfde ring die Clifton Rooker gepresideerd heeft?'

De broeders antwoordden: 'Dat klopt. Dat was onze vorige president.'

'Ik ben hier jaren geleden voor het laatst geweest', zei ik.

'Is broeder Rooker er vandaag?'

'Ja, we hebben hem vanmorgen gezien.'

Toen vroeg ik: 'Waar zit hij?'

'Dat weten we niet precies', antwoordden ze.

Ik liep naar het spreekgestoelte en vroeg: 'Is Clifton Rooker in de zaal?' Daar zat hij – helemaal achteraan. Ik voelde me gedrongen om in het openbaar tegen hem te zeggen: 'Broeder Rooker, er is plaats voor u op het podium. Wilt u alstublieft naar voren komen?' Met alle ogen op zich gericht, legde Clifton Rooker de lange afstand naar het podium af en ging hij naast me zitten. Ik kreeg de gelegen-

Ik dankte God voor de plotselinge inspiratie om die goede man zomaar te vragen naar voren te komen en de erkenning van de leden van de ring waarin hij had gewerkt in ontvangst te nemen.

heid om hem, een van de pioniers van die ring, te vragen zijn getuigenis te geven – om hem het voorrecht te verlenen de mensen van wie hij hield te vertellen dat hij in feite de zegeningen had ontvangen van de diensten die hij zijn hemelse Vader en de leden van de ring betoond had.

Aan het eind van de bijeenkomst zei ik: 'Broeder Rooker, hoe zou u het vinden om met mij mee te gaan naar de kamer van de hoge raad en mij bij te staan bij de aanstelling van de nieuwe presidenten van deze twee ringen?'

Hij antwoordde: 'Dat zou het hoogtepunt in mijn leven zijn.'

We gingen de kamer van de hoge raad binnen en, met zijn handen op de mijne stelden wij de nieuwe ringpresidenten aan. We omhelsden elkaar toen hij afscheid nam en naar huis ging.

Kunt u zich voorstellen wat een schok het voor me was toen ik de volgende morgen werd opgebeld door zijn zoon die zei: 'Broeder Monson, ik moet u iets vertellen. Mijn vader is vanochtend overleden, maar voordat hij stierf, zei hij dat het gisteren de gelukkigste dag van zijn leven was.' Bij het horen van dat bericht dankte ik God voor de plotselinge

inspiratie om die goede man zomaar te vragen naar voren te komen en de erkenning van de leden van de ring waarin hij had gewerkt in ontvangst te nemen toen hij nog in leven was en ervan kon genieten.

Als we onze God liefhebben, als we onze naaste liefhebben, kunnen we de liefde van onze hemelse Vader ontvangen. Een van de mooiste van alle zegeningen die ik in mijn leven ontvangen heb, is het gevoel dat de Heer me geeft als ik weet dat Hij het gebed van iemand anders door mij verhoort. Als wij de Heer liefhebben, als wij onze naaste liefhebben, komen we tot de ontdekking dat onze hemelse Vader door middel van onze dienstbaarheid het gebed van anderen verhoort. □

NOTEN

1. Matteüs 22:36–39.
2. Zie 'John E. Page', *The Historical Record*, deel 5, blz. 572.
3. *Vital Quotations*, samengesteld door Emerson Roy West [1968], blz. 38.
4. Ruth 1:16.
5. Zie Efeziërs 4:26.
6. Mosiah 2:17.

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. We laten onze hemelse Vader door onze daden zien dat we Hem liefhebben. We laten onze liefde zien door de mate waarin we Hem en zijn kinderen dienen.
2. Als we God dienen, als wij Hem liefhebben, weet Hij dat en zal Hij ons bij de hand nemen en onze gebeden beantwoorden.
3. We krijgen allemaal de gelegenheid om een functie in de kerk te vervullen. Er bestaat geen mooiere manier om onze liefde voor God te laten zien dan door Hem te dienen in de functie waartoe we geroepen kunnen worden.
4. Als wij de Heer liefhebben, als wij onze naaste liefhebben, komen we tot de ontdekking dat onze hemelse Vader door middel van onze dienstbaarheid het gebed van anderen verhoort.

IK ZAL HEENGAAN EN DOEN

Laury Livsey

'Een zendingsoproep komt zelden gelegen (. . .) Elke zending heeft een eigen verhaal van jarenlange toewijding, voorbereiding, opoffering, en liefde voor de Heiland' (Bisschop Richard C. Edgley, eerste raadgever in de Presiderende Bisschop, *De Ster*, januari 1997, blz. 59).

Als u op zoek bent naar verhalen over persoonlijke toewijding, voorbereiding, opoffering en voorbeelden van de liefde voor de Heiland, dan hoeft u niet verder te kijken dan de ruim 55 duizend voltijdzendingen die op dit moment in het zendingsveld dienen. Hier zijn vier interessante verhalen.

DE ATLEET

Stanley Moleni speelde in zijn jonge jaren bijna alleen maar rugby en basketbal. Maar toen hij halverwege zijn middelbare-schooltijd met zijn ouderlijk gezin van Nieuw-Zeeland naar Hawaii verhuisde, ontdekte Stanley American football. 'Het werd meteen mijn lievelingsport',

zegt hij. Hij was een natuurtalent, en dat hielp natuurlijk ook.

Zijn trainers waren onder de indruk van zijn postuur. Stanley is 1.88 meter en toen woog hij 91 kilo.

'Ik moest nog steeds veel leren, maar tijdens mijn laatste jaar op de middelbare school kreeg ik het behoorlijk onder de knie. Ik woog maar 93 kilo, waardoor ik vrij veel wedstrijden moest missen. Er moest ook nog veel aan de tactiek van mijn spel verbeterd worden', zegt hij.

Toch waren er vrij veel trainers van universiteiten in hem geïnteresseerd – vooral toen hij zijn gewicht tot 113 kilo had opgekrikt. Na veel overwegingen tekende hij een intentieverklaring om voor de Brigham Young University te gaan spelen. Maar in plaats van onmiddellijk na de middelbare school naar de BYU te gaan, verhuisde hij naar Utah om geld te verdienen voor zijn zending.

'Ik was mijn hele leven al van plan om op zending te gaan', zegt Stanley, nu actief als zending in het zendingsgebied Ventura (Californië). 'Ik liet me door niets tegenhouden om op zending te gaan.'

Ook niet de aantrekkingskracht van American football voor een universiteit.

Broeder Moloni zegt: 'Een van onze onderzoekers heeft gezegd dat hij ons oprecht bewondert, omdat hij kan zien dat wij oprecht geloven wat wij leren. Het gaf me een goed gevoel toen hij zei dat hij mij bewonderde omdat ik ondanks mijn studiebeurs toch op zending was gegaan.'

Nu concentreert broeder Moloni zich op het zendingswerk. Binnenkort zal hij als football-speler naar de universiteit gaan.

'Ik zal dan lichamelijk wel wat achterstand hebben', zegt hij over het football. 'Maar ik zie wel een overeenkomst tussen het feit dat ik eerst helemaal geen football kon spelen

en het zendingswerk. Door hard te werken en offers te brengen, ben ik een betere football-speler geworden. En door hard werken en geloof in de Heer, heb ik een succesvolle zending.'

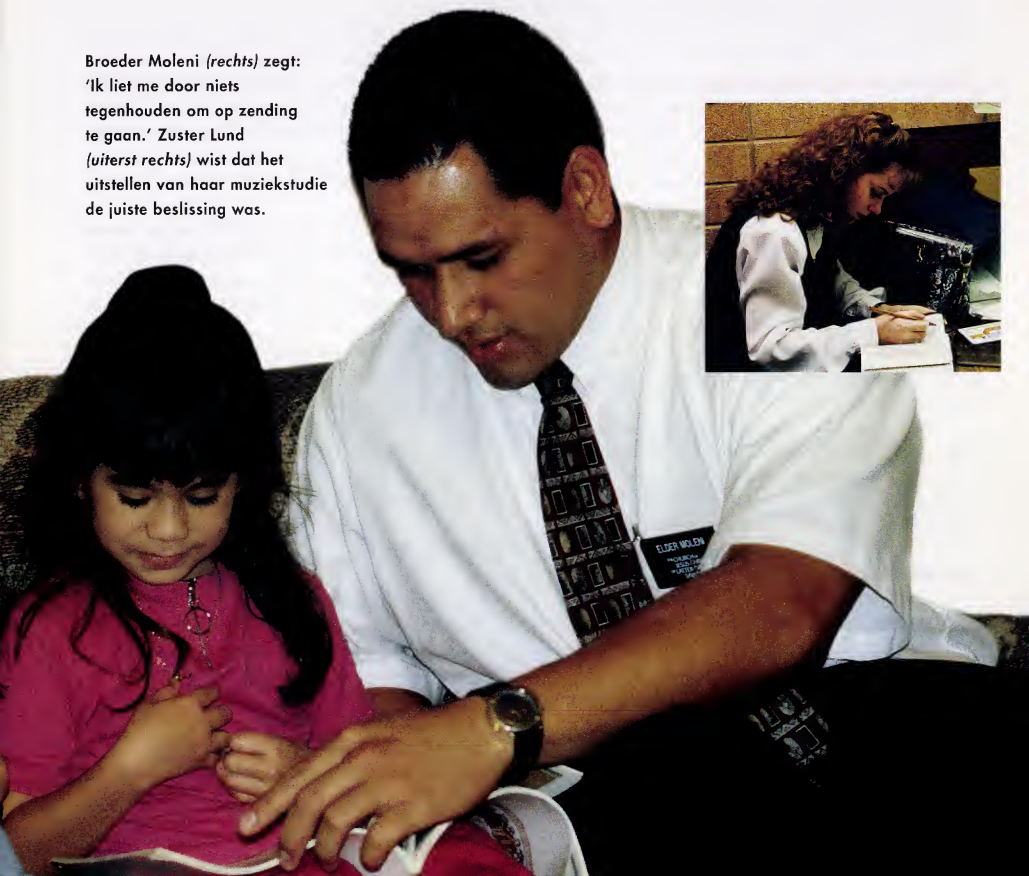
DE MUSICUS

Rosalie Lund begon viool te spelen toen ze vijf jaar was. 'Ik vond het altijd heerlijk om viool te spelen. Ik wilde altijd een groot violiste worden', zegt ze.

Waarom zou ze er achttien maanden uitstappen om op zending te gaan?

Dat is een vraag waar ze veel mee geconfronteerd werd voordat ze in december 1996 naar Vancouver (Canada) op

Broeder Moloni (rechts) zegt: 'Ik liet me door niets tegenhouden om op zending te gaan.' Zuster Lund (uiterst rechts) wist dat het uitstellen van haar muziekstudie de juiste beslissing was.

zending ging. Ze speelde voor een orkest in Salt Lake City, en veel musici die geen lid van de kerk waren, vroegen zich af wat ze deed.

'Sommigen dachten dat ik gek was toen ik op zending wilde gaan, vooral tijdens de beste jaren van mijn leven', herinnert zuster Lund zich. 'Ze zeiden: "Wat ga je toch in vredesnaam doen?"'

'Langs de deuren gaan en de mensen over de beginselen van mijn godsdienst vertellen', was meestal haar antwoord. Als de musici dan begonnen over de geweldige dingen die ze in die tijd op muziekgebied zou kunnen doen, begon ze altijd meteen over de geweldige dingen die ze als zendeling wilde doen.

Het waren inderdaad de 'beste jaren' van haar leven. En daarom had ze besloten om op zending te gaan.

'Ik ging op mijn gevoel af. Ik had heel sterk het gevoel dat ik op zending moest gaan. Dus hier ben ik', zegt ze. 'Ik bestudeer en verkondig Jezus Christus. Hij is de bron van al het goede. Als er in muziek enige waarheid of schoonheid te vinden is, is het van Jezus Christus afkomstig. Dus ik ben min of meer nog steeds met mijn muziekstudie bezig.'

Zuster Lund kan zich haar laatste optreden voordat zij naar het opleidingsinstituut voor zendingelingen ging, nog goed herinneren. Iedereen sprak over repetities en komende uitvoeringen, gebeurtenissen waar zij niet bij aanwezig zou zijn. 'Eigenlijk was ik niet eens zo erg droevig. Ik wist dat ik een hoop dingen zou missen. Maar aan de andere kant had ik het gevoel dat de andere musici ook iets zouden missen', zegt ze.

Uiteraard werden de onvermijdbare vragen aangaande het potentiële verlies van haar vaardigheid gesteld. Vooral omdat ze volgens de zendingsregels haar viool niet mocht meenemen.

'Ik weet zeker dat ik wat van mijn vaardigheid zal kwijtraan. Ik heb veel vrienden – ook violisten – die op zending zijn gegaan en bij hun terugkomst vrij veel vaardigheid waren verloren. Maar ik ga ervan uit dat als de Heer wil dat ik viool speel, ik mijn vaardigheid weer terug zal kunnen krijgen.'

DE BEKEERLING

Toen Ashley Rabon zijn ouders vertelde dat hij met een 'mormoons meisje' uitging, verzekerde hij hen dat hij geen lid van die kerk zou worden. Maar al snel begon Ashley, die naar de universiteit ging, de lessen van de zendingelingen te volgen. Zijn plannen veranderden.

'Nadat de zendingelingen mij tijdens de tweede les hadden aangemoedigd om mij te laten dopen, heb ik mijn ouders

gebeld en hun verteld dat ik me wilde laten dopen', zegt Ashley. 'Die waren daar niet zo blij mee.'

Een jaar later, toen Ashley het gevoel kreeg dat hij op zending moest gaan, werd de relatie met zijn ouders uiterst moeilijk. 'Zij waren het er helemaal niet mee eens. Toen ik het mijn vader vertelde, werd hij kwader dan ik hem ooit in mijn leven had gezien', zegt Ashley die nu in Salt Lake City op zending is. 'Mijn moeder smeekte en smeekte me iedere dag om niet te gaan.'

Maar ouderling Rabon stond klaar om te dienen. 'Iedere keer als ik er weer ruzie met mijn ouders over kreeg, vooral met mijn vader, ging ik als eerste naar mijn kamer en bad dat de Heer hun hart zou verzachten', zegt hij.

De onenigheid hield een tijdje aan. 'Ik heb geweldige ouders. Maar iedere keer als ik tegen ze zei dat ik op zending wilde gaan, begon mijn moeder te huilen en werd mijn vader kwaad.'

Toen het er uiteindelijk op begon te lijken dat hij zonder de steun van zijn ouders zou vertrekken, verzachtte hun hart plotseling. Ouderling Rabon beschrijft de dag voordat hij naar het opleidingsinstituut voor zendingelingen zou vertrekken: 'Toen mijn vader thuiskwam van zijn werk, liep hij door de hal naar mij toe met tranen in zijn ogen. Hij sloeg een arm om mij heen en zei: "Waarmee kan ik je helpen?"'

Zijn vader ging er uitvoerig op in dat hij hem zou missen en hoe moeilijk hij het vond om afscheid te nemen. 'Sinds ik op zending ben, heb ik al verscheidene geestelijke brieven van mijn ouders gekregen, en dat had ik niet verwacht', zegt ouderling Rabon.

Terwijl ouderling Rabon en zijn collega zendingswerk aan de oostkant van Salt Lake City verrichten, is ouderling Rabon nog steeds verbaasd over het feit dat hij werkelijk een zendingeling is. Drie jaar geleden wist hij nog bijna niets over de kerk. Nu predikt hij het evangelie van Jezus Christus. 'Ik weet dat als je geloof in de Heer hebt, en doet wat Hij van je vraagt, Hij je altijd zal bijstaan.'

DE LEERKRACHT

In 1993 was Dinah Lim op 24-jarige leeftijd net afgestudeerd aan de University of Southeastern Philippines. Ze was nu gediplomeerd om op een lagere school les te geven. Ze had haar toekomst als leerkracht zorgvuldig gepland: Naar de universiteit. Afstuderen. Een baan zoeken.

En dat deed ze ook. Ze werd aangenomen bij de Holy Child Day Care and Learning Center in Davao om les te geven aan tien- en elfjarige leerlingen.

Op negentienjarige leeftijd was Dinah samen met haar drie zussen lid van de kerk geworden. Toen ze 21 werd, besloot ze om niet op zending te gaan, maar om haar studie af te maken. 'Ik had het gevoel dat het niet de juiste tijd was om op zending te gaan omdat ze mij thuis nodig hadden', zegt ze. Haar baan als leerkracht verschafte de noodzakelijke middelen voor haar moeder en haar vijf broers en zussen. Haar vader, de belangrijkste financiële bron, werkte in Saoedi-Arabië als elektro-technicus.

'Daarom was het voor mij moeilijk om mijn baan op te geven', zegt ze. 'Maar na twee jaar lesgeven en steeds hetzelfde doen, werd het tijd voor iets nieuws.' Een zending zat nog steeds in haar hoofd en ze kreeg het gevoel dat ze

haar ouderlijk gezin ook op een andere manier dan financieel zou kunnen helpen.

Dinah's ouders en oudere broer zijn geen lid van de kerk.

Uiteindelijk, na veel bidden, besloot Dinah om de benodigde zendingsformulieren in te sturen. Ze gaf haar baan als leerkracht op om andere mensen te onderwijzen.

'Het hoofd van de school wilde me eigenlijk niet laten gaan. Ze bood me een betere baan aan als coördinatrice om me over te halen te blijven', zegt ze.

Het was een verleidelijk aanbod, maar Dinah was vastbesloten. Toen ze haar zendingsoproep naar het zendingsgebied Quezon City (Filipijnen) ontving, wist ze dat ze de juiste beslissing had genomen. □

Zuster Lim (uiterst rechts) gaf haar baan op om een essentieel beginsel te onderwijzen – de waarheid van het evangelie van Jezus Christus. Drie jaar geleden wist ouderling Rabon (onder) weinig over de kerk.

De profeet aan het woord

Advies van president Gordon B. Hinckley

DIT WERK ZAL VOORTGAAN

'Dit werk kwam door openbaring van God, de eeuwige Vader, en de herrezen Heiland tot stand. Vanaf het begin is het gegroeid en heeft het gebloeid zonder ooit een stap terug te hoeven doen. Het is een zegen in het leven van veel mensen geweest. En het zal een zegen zijn in het leven van steeds meer mensen. Ik ben daar net zo zeker van als van het feit dat de zon morgenochtend weer in Laie zal opkomen.'¹

DE ZEGENINGEN VAN EEN ZENDING

'Jullie brengen een offer. Maar het is eigenlijk geen offer, omdat je meer zult ontvangen dan dat je moet opgeven, je krijgt meer dan je geeft, en het zal uiteindelijk een investering blijken met enorme winsten. Het zal een zegen zijn in plaats van een offer. Niemand die als zending heeft gediend, en zijn of haar uiterste best heeft gedaan, hoeft zich zorgen te maken over het brengen van een offer, want hij of zij zal er levenslang door gezegend worden. Daar twijfel ik niet aan.'²

BID VOOR DE MINDER-ACTIEVEN

'Quorumpresidenten ouderlingen, u bent verantwoordelijk voor een hoop mannen die niet geordend zijn en die helemaal geen interesse voor de kerk hebben. Het zijn er velen, dat weet ik. Ze zijn overal. Het is goed om tijd aan hen te besteden. Het is goed om dingen over hen te weten te komen. Het is goed om voor hen te bidden. Het is goed om de Heer te raadplegen en Hem om hulp en leiding te vragen om deze broeders de juiste weg te wijzen. Het gebed is een geweldige en wonderbaarlijke bron – de geweldigste en wonderbaarlijkste bron die we hebben.'³

DE ZEGENINGEN VAN DE TEMPEL

'Ik hoop dat u voortdurend gebruik maakt van de tempel, want u verwerft daar zegeningen die u nergens anders op aarde kunt verwerven. De tempel staat als een monument

dat iedereen kan zien. De tempel staat er als een verklaring dat wij als volk in de onsterfelijkheid van de menselijke ziel geloven. Alles wat er in de tempel gebeurt, is opbouwend en verheffend. We kunnen er veel ervaren over het leven op aarde en over het leven na dit aardse leven. Er wordt over de belangrijkheid van het individu als kind van God gesproken. Er wordt over het belang van het gezin als schepping van de Almachtige gesproken. Er wordt over de eeuwigheid van het huwelijk gesproken. Er wordt over de voortgang naar een grotere heerlijkheid gesproken. Het is een plek van licht, vrede en liefde. Er wordt over eeuwige zaken gesproken. Als er hier iemand aanwezig is die niet waardig is om de tempel te betreden, wil ik u op het hart drukken om uw leven op orde te brengen, zodat ook u naar de tempel kunt gaan om deelgenoot te worden van die geweldige en unieke zegeningen.'⁴

ZONDER VERORDENINGEN IS HET EVANGELIE NIET COMPLEET

'Zonder de verordeningen in het huis des Heren is het evangelie niet compleet. Als wij de kerk volledig willen aanvaarden, hebben wij dit heilige huis nodig. Iedere man en vrouw, iedere jongen en meisje van twaalf jaar en ouder moeten zich voornemen om naar het huis van de Heer te gaan. De jongens en meisjes om doop voor de doden te verrichten, de volwassenen om hun eigen begiftiging te ontvangen, verzegeld te worden en vervolgens keer op keer naar de tempel terug te komen.'⁵

ONDERWIJS VOOR DE JEUGD

'Onderwijs is de sleutel die vele deuren opent. Jonge vrienden, ik hoop dat jullie die opleiding niet om onbelangrijke redenen zullen afbreken. Het is zo enorm belangrijk voor jezelf, maar ook voor de kerk, omdat je dan een zinvolle bijdrage tot het welzijn van de samenleving zult kunnen leveren. Er zal door jullie gedrag meer waardering en respect

voor de kerk worden opgebracht, door de manier waarop jul-
lie je hersenen en handen trainen en gebruiken om in de we-
reld werkzaam te zijn.¹⁶

DE VERWERELDIJKING VAN DE ALGEMENE GEDRAGSNORMEN

'Ik ben van mening dat een van de belangrijkste oorza-
ken van de enorme sociale problemen in de wereld de bijna
volledige verwereldlijking van de algemene gedragsnormen
is. Mensen die een sterke overtuiging aangaande de levende
God hebben en zich bewust zijn van hun verantwoordelijk-
heid ten opzichte van Hem voor hun leven en onze samen-
leving, raken veel minder snel verstrikt in de problemen die
onze samenleving onvermijdelijk verzwakken.¹⁷

OMWILLE VAN DE RECHTVAARDIGEN

'Ik denk dat wij in deze bedeling net als de rechtvaardigen
in de dagen van de steden der streek (zie Genesis 19:29)
degenen zijn waardoor de Heer de goddelozen, gedeeltelijk,
zal sparen omwille van de rechtvaardigen. Dat is een enorme
last die op onze schouders wordt gelegd. Maar daarom zijn
we hier, om als middel in de hand van de Almachtige, om als
ware strijders zijn zoons en dochters te redden van wat hen
in dit leven en in de eeuwigheid zal vernietigen, tenzij zij
hun leven veranderen.¹⁸

TIENDE

'Tiende is meer een beginsel van geloof dan een beginsel
van geld. Wij geloven de Heer op zijn woord, en het is mijn

getuigenis dat de Heer zijn woord altijd nakomt. Hij heeft de
belofte gedaan. Het is niet mijn belofte. Hij heeft beloofd
om de sluisen van de hemel te openen en zegen in overvloed
overs ons uit te gieten.¹⁹

GEZINSGEBED

'Als er iemand is die geen gezinsgebed houdt, laat hem er
dan onmiddellijk mee beginnen. Kniel samen neer, zo moge-
lijk iedere ochtend en iedere avond. Spreek de Heer aan en
bedank Hem voor al uw zegeningen. Smeek de Heer om de
behoefte op aarde te zegenen en bespreek met Hem uw
eigen welzijn. Ik geloof dat God, onze eeuwige Vader, onze ge-
beden hoort en ik wil u aanmoedigen om gezinsgebed te hou-
den. Uw kinderen zullen enorm worden gezegend als u samen
bidt, de Heer aanroept, uw dankbaarheid uitspreekt en de op-
rechte verlangens van uw hart aan Hem voorlegt.¹⁰ □

NOTEN

1. Regionale conferentie, Oahu (Hawaii), 18 februari 1996.
2. Vergadering voor zendelingen, Honolulu (Hawaii),
17 februari 1996.
3. Regionale conferentie, priesterschapsleidersvergadering,
Smithfield-Logan (Utah), 20 april 1996.
4. Haardvuuravond, Taipei (Taiwan), 23 mei 1996.
5. De eerste spadesteek voor de tempel, Recife (Brazilië),
15 november 1996.
6. Vergadering voor de jeugd, Kansas City (Missouri), 14 juli 1996.
7. Bijeenkomst ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan
van de staat Utah, Provo (Utah), 4 augustus 1996.
8. Regionale conferentie, priesterschapsleidersvergadering,
Eugene (Oregon), 14 september 1996.
9. Haardvuuravond, Bogorá (Colombia), 8 november 1996.
10. Haardvuuravond, Buenos Aires (Argentinië), 12 november 1996.

ADAM

Robert L. Millet

Heiligen der laatste dagen kennen onze eerzame sterfelijke patriarch als de grote aartsengel Michaël, die niet alleen heeft meegeholpen aan de schepping van de aarde, maar de legers van de Heer zal voorgaan om Satan en zijn volgelingen uit te werpen.

Er zijn maar weinig mensen zo nauw bij het heilsplan betrokken geweest als Adam. Zijn bediening onder de zoons en dochters van deze aarde strekt zich van het voorsterfelijk leven tot aan de verre toekomst van de opstanding, het oordeel en daarna.

Als de aartsengel Michaël leidde Adam tijdens de oorlog in de hemel de strijdkrachten van God tegen de legers van Lucifer. Onder leiding van Elohim en Jehova, hielp hij mee aan de schepping van de aarde. Adam en Eva brachten de sterfelijkheid tot stand door van de vrucht van de boom van kennis van goed en kwaad te eten. Met de val van onze eerste voorouders werden bloed, nageslacht, proeftijd en de dood geïntroduceerd. Ook werd de noodzaak voor een Verlosser, een 'laatste Adam' (zie 1 Korintiërs 15:45) relevant. Het evangelie werd als eerste aan Adam gepredikt, en ook het priesterschap werd als eerste aan hem verleend. Vanaf de tijd van Adam en Eva werd de boodschap van het evangelie

THOMAS COLE, DE VERBANNING UIT DE HOF VAN EDEN/MUSEUM OF FINE ARTS, BOSTON EN DE COLLECTIE VAN N. KAROLIK

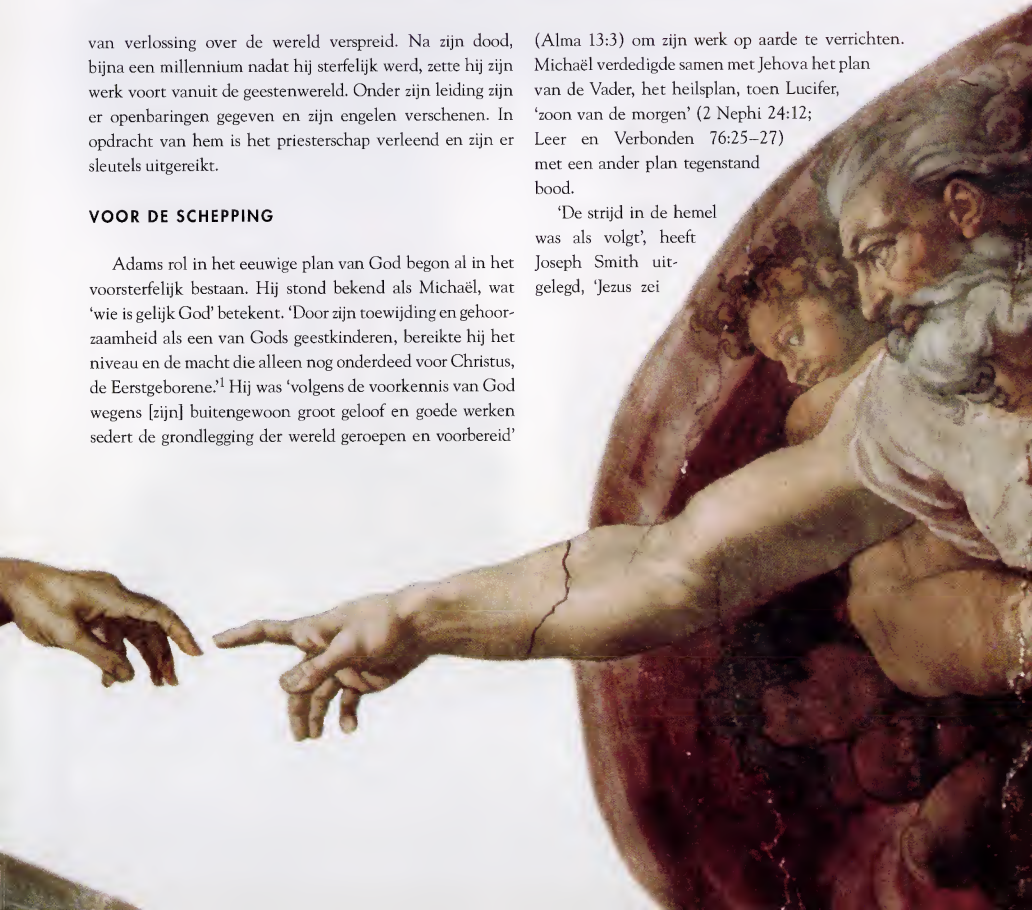
van verlossing over de wereld verspreid. Na zijn dood, bijna een millennium nadat hij sterfelijk werd, zette hij zijn werk voort vanuit de geestenwereld. Onder zijn leiding zijn er openbaringen gegeven en zijn engelen verschenen. In opdracht van hem is het priesterschap verleend en zijn er sleutels uitgereikt.

VOOR DE SCHEPPING

Adams rol in het eeuwige plan van God begon al in het voorsterfelijk bestaan. Hij stond bekend als Michaël, wat 'wie is gelijk God' betekent. 'Door zijn toewijding en gehoorzaamheid als een van Gods geestkinderen, bereikte hij het niveau en de macht die alleen nog onderdeel voor Christus, de Eerstgeborene.¹ Hij was 'volgens de voorkennis van God wegens [zijn] buitengewoon groot geloof en goede werken sedert de grondlegging der wereld geroepen en voorbereid'

(Alma 13:3) om zijn werk op aarde te verrichten. Michaël verdedigde samen met Jehova het plan van de Vader, het heilsplan, toen Lucifer, 'zoon van de morgen' (2 Nephi 24:12; Leer en Verbonden 76:25–27) met een ander plan tegenstand bood.

'De strijd in de hemel was als volgt', heeft Joseph Smith uitgelegd, 'Jezus zei

'Een engel des Heeren [verscheen] aan Adam, zeggende: Waarom offert gij offeranden aan den Heere? En Adam zeide tot hem: Ik weet het niet, maar de Heere heeft het mij geboden. En toen sprak de engel, zeggende: Dit is een gelijkenis van de offerande van den Eniggeborene des Vaders (. . .) En Adam en Eva prezen den Naam van God, en zij maakten hun zonen en dochteren alles bekend' (Mozes 5:6-7, 12).

DEL PARSON, DETAIL VAN ADAM EN EVA BRENGEN OFFERANDEN

DEL PARSON, ADAM EN EVA LEBEN HUNN KINDEREN

dat er zekere zielen waren die niet zalig zouden worden; de duivel zei dat hij hen allen zalig kon maken en legde zijn plannen voor aan de grote raad, die echter ten gunste van Jezus Christus stemde. Daarop rebelleerde de duivel tegen God en werd uitgeworpen met allen die met hem instemden²

En in Openbaring staat: 'En er kwam oorlog in de hemel; Michaël en zijn engelen hadden oorlog te voeren tegen de draak; ook de draak en zijn engelen voerden oorlog, maar hij kon geen standhouden, en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden.

'En de grote draak werd (op de aarde) geworpen, de oude slang, die genaamd wordt duivel en de satan, die de gehele wereld verleidt; hij werd op de aarde geworpen en zijn engelen met hem' (Openbaring 12:7-9).

Michaël was nauw betrokken bij de voorbereidingen om de aarde voor onze proeftijd te maken. Ouderling Bruce R. McConkie, lid van het Quorum der Twaalf Apostelen, heeft het volgende gezegd: 'Christus en Maria, Adam en Eva, Abraham en Sara en nog vele andere geweldige mannen en vrouwen vormen de groep der 'edelen en groten' tegen wie de Heer Jezus heeft gezegd: "Wij zullen nederdalen, want er is ruimte daar, en wij zullen van deze stoffen nemen, en wij zullen een aarde maken waarop dezen kunnen wonen" (Abraham 3:22-24; cursivering toegevoegd). Wij weten dat Christus onder leiding van de Vader de Schepper was. Michaël, zijn metgezel, presideerde een groot deel van het scheppingswerk. En Abraham zag dat met hen velen der edelen en groten waren.¹³ De profeet Joseph Smith heeft geleerd: 'Het priesterschap werd het eerst aan Adam gegeven; hij ontving het Eerste Presidium en droeg van geslacht op geslacht de sleutels van dit priesterschap. Hij ontving het bij de schepping, voor de wereld gevormd was, zoals in Genesis 1:26-28 is opgetekend.¹⁴

IN DE HOF VAN EDEN

Tegen de tijd dat we aan onze tweede staat, de sterfelijkheid, begonnen, riep God de Vader Michaël bij zich om een

lichaam van vlees en beenderen te ontvangen en de eerste mens op aarde te worden. Het geslachtsregister dat Lucas van Christus geeft, eindigt met Adam, 'de zoon van God' (Lucas 3:38; zie Mozes 6:22). De naam Adam betekent 'man' of 'menschheid' en zijn positie als 'de eerste van alle mensen' (Mozes 1:34) geeft de belangrijkheid van zijn voor-aardse positie aan.

Na de schepping leefden Adam en Eva en alle andere levensvormen in een paradijselijke staat. Alle dingen waren natuurlijk, maar ook geestelijk omdat ze onsterfelijk waren (zie 1 Korintiërs 15:44; Alma 11:45; Leer en Verbonden 88:27).⁵ In de hof van Eden wandelden Adam en Eva met God. Adam werd 'heer en meester over alle dingen op aarde, en hij sprak met God zonder dat er een sluier tussen hen bestond.⁶ Onze stamouders hadden voor eeuwig in deze staat gebleven als zij niet van de verboden vruchten hadden gegeten (zie 2 Nephi 2:22; Mozes 4:9).

De kijk van de heiligen der laatste dagen op de gebeurtenissen in Eden zijn opmerkelijk optimistisch. Wij geloven dat Adam en Eva in de hof van Eden waren om de val mee te maken, dat hun daad was 'om de weg naar deze wereld open te stellen'⁷ en dat de val een onderdeel van het plan van God de Vader was. 'Adam heeft alleen maar gedaan wat hij moest doen', zei president Joseph Fielding Smith. 'Er was maar één goede reden waarom hij van de vrucht at: om de deur te openen om alle mensen op aarde te kunnen laten komen, want Adam en Eva hadden in de hof van Eden kunnen blijven; en hadden daar nog steeds kunnen zijn, als Eva niets gedaan had.'⁸

De val is (net als de schepping en de verzoening) een van de drie steunpilaren van de eeuwigheid. Omdat de sterfelijkheid, de dood, de menselijke ervaring, de zonde, en daardoor de noodzaak voor de verzoening, uit de val zijn voortgekomen, kijken we met waardering naar de beslissing van Adam en Eva, en niet met minachting. 'De val wijst in twee richtingen – neerwaarts, maar toch voorwaarts. Hij bracht de mens in de wereld en zette hem op het pad van de vooruitgang.'⁹ En Henoch heeft verklaard: 'Omdat Adam is gevallen, zijn wij' (Mozes 6:48; zie ook 2 Nephi 2:25).

ROBERT T. BARRETT, ADAM SCHRIJFT

UIT DE HOF VAN EDEN

De val opende de deur tot zonde en dood. Dit leven werd een proeftijd, een tijd voor de mensen om zich voor te bereiden God te ontmoeten (zie 2 Nephi 2:21; Alma 12:24; 34:32; 42:4). Door de val kwam er een sluier tussen God en de mens; de mens werd 'uit Zijn tegenwoordigheid gesloten' (Mozes 5:4). Nadat zij uit de hof van Eden waren gestuurd, werd het evangelie door engelen, door de stem van God en door de invloed van de Heilige Geest aan Adam en Eva verkondigd (zie Mozes 5:1–12, 58).

De sluier die Adam van de onmiddellijke tegenwoordigheid van de eeuwige Vader had afgesloten, verwijderde echter niet zijn herinnering aan het leven in Eden. Joseph Smith heeft verklaard: 'Adams overtreding beroofde hem niet van de voorgaande [paradijselijke] kennis waarmee hij was begiftigd inzake het bestaan en de heerlijkheid van zijn Schepper. (...) Evenmin hield God op zijn wil aan hem te openbaren.'¹⁰ President John Taylor heeft de vraag gesteld: 'Hoe kreeg Adam de informatie aangaande de dingen Gods?' Vervolgens gaf hij het antwoord: 'Hij kreeg het door het evangelie van Jezus Christus (...) *God verscheen aan hem in de hof en sprak met hem* (...) ; Hij was de eerste mens op deze aarde die het evangelie en het heilig priesterschap ontving; als hij dat niet had ontvangen, kon hij niets over God of zijn openbaringen te weten zijn gekomen.'¹¹

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is de enige kerk die beweert dat het evangelie van Jezus Christus eeuwig is – dat christelijke profeten vanaf het begin der aarde christelijke leerstellingen hebben onderwezen en christelijke verordeningen hebben verricht.¹² Adam was de eerste christen op aarde. Hij oefende zijn geloof in de verlossing van Christus, werd in water gedoopt, ontving

Adam en Eva onderwezen hun nageslacht in het evangelie, dat zij uit de mond van God en de engelen ontvingen. Deze leringen werden in 'een gedenboek' bijgehouden, 'in de taal van Adam' (Mozes 6:5) ten behoeve van hun nageslacht.

de gave van de Heilige Geest en het priesterschap (zie Mozes 6:64–67). Ook sloten Adam en Eva het nieuw en eeuwig huwelijksverbond en betraden daarmee de weg die naar het eeuwige leven leidt.¹³ President Wilford Woodruff heeft uitgelegd: 'Adam werd door God geroepen en tot het volledige Melchizedeks priesterschap geordend – geordend tot het hoogste ambt en de hoogste gave van God aan de mens op aarde.'¹⁴

Adam en Eva onderwezen hun nageslacht in het evangelie, dat zij uit de mond van God en de engelen ontvingen. Een aantal van hun nakomelingen verwierpen het licht des hemels. Zij 'hadden Satan liever dan God' (Mozes 5:13, 18, 28). Onze stamouders treurden over de keuzes van hun dierbaren (zie Mozes 5:27). Maar hun verdriet was niet zonder hoop; zij 'hielden niet op God aan te roepen' (Mozes 5:16).

Drie jaar voor zijn dood riep Adam zijn rechtschapen nakomelingen bij elkaar in de vallei Adam-ondi-Ahman (de plaats waar hij en Eva zich hadden gevestigd nadat zij uit Eden verdreven waren¹⁵). Zeven generaties getrouwe patriarchen kwamen met hun gezin bij elkaar om profetische raad te ontvangen. Adam sprak zijn laatste zegen over hen uit. De profeet Joseph Smith heeft naar aanleiding van een visioen aangaande deze heilige gebeurtenis gezegd: 'Ik zag Adam in de vallei Adam-ondi-Ahman. Hij riep zijn kinderen bijeen en zegende hen met een patriarchale zegen. De Heer verscheen in hun midden en hij (Adam) zegende hen allen en voorspelde wat hun tot in de laatste generatie ten deel zou vallen. Adam zegende zijn nakomelingen omdat hij hen in het bijzijn van God wilde brengen.'¹⁶

Adam was in zijn tijd leider en profeet op aarde. Hij is ook de presiderende hogepriester van deze aarde; de man die onder leiding van Christus de sleutels van het zegenen van de mensheid en de voortzetting van rechtschapenheid op aarde in zijn bezit heeft. 'De sleutels moeten vanuit de hemel op aarde gebracht worden, wanneer het evangelie naar de aarde wordt gezonden. Wanneer ze vanuit de hemel geopenbaard worden, geschiedt dit door het gezag van Adam'¹⁷ onder leiding van Jezus Christus (zie LV 78:16). De profeet

Joseph Smith heeft gezegd dat Adam 'de eerste [was] die de geestelijke zegeningen ontving. Het plan [met] verordeningen voor het heil van zijn nageslacht tot aan het einde toe werd door hem bekendgemaakt. Christus werd het eerst aan hem geopenbaard; door hem werd Christus [vanuit] de hemel geopenbaard en zal hij voortaan geopenbaard worden. Adam draagt de sleutels van de bedeling van de volheid der tijden, dat wil zeggen dat de bedelingen van alle tijden door hem zijn en zullen worden geopenbaard van den beginne tot Christus, en van Christus tot het eind van de bedelingen die nog geopenbaard zullen worden'¹⁸

NA ZIJN DOOD

Adam, de oude van dagen genoemd, leefde ongeveer 930 jaar op aarde (zie Mozes 6:12). Zijn dood vervulde het goddelijke besluit dat ten dage dat hij van de verboden vrucht zou eten – in dit geval wordt met *dag* een door de Heer bepaalde tijdsperiode bedoeld – hij 'voorzeker [zou] sterven' (Mozes 3:17; Abraham 5:13). Na zijn dood ging Adam naar het deel van de geestenwereld dat paradijs wordt genoemd (zie 2 Nephi 9:13; Alma 40:12; Moroni 10:34). Daar heeft hij ongeveer drieduizend jaar onder zijn getrouwe nageslacht gewerkt. De profeet Joseph Smith heeft uitgelegd dat Adam 'de geesten van alle mensen presidente'¹⁹ en daarom gingen zijn bediening en zijn bestuurstaken na zijn dood gewoon door.

Net zoals de oorlog in de hemel min of meer voortgaat tot in onze tijd, zo heeft Adam zijn inspanningen om Satan tegen te houden en te bestrijden na zijn dood ook voortgezet.²⁰ In onze bedeling heeft Michaël aan de oever van de Susquehanna de duivel bespeurt, 'toen deze als een engel des lichts verscheen' (LV 128:20). We kunnen ons afvragen hoe vaak Michaël in de geschiedenis van de aarde Satan heeft berispt en zijn macht heeft beperkt. Er is nog een gebeurtenis waarin Michaël als geest een belangrijke rol in het plan van onze Vader in de hemel heeft gespeeld. Lucas schrijft dat in de nacht van de verzoening, na het laatste avondmaal, Jezus in doodsangst en grote verlatenheid in Getsemane

voor de zonden van de wereld bad. Daar uitte Hij de zielskreet: 'Vader, indien Gij wilt, neem deze beker van Mij weg; doch niet mijn wil, maar de uwe geschiede!'

'En Hem verscheen een engel uit de hemel om Hem kracht te geven' (Lucas 22:42–43).

Er werd een engel uit de hemel gestuurd om de zondeloze Zoon des mensen te steunen in zijn verschrikkelijke zielestrijd. Ouderling Bruce R. McConkie heeft gezegd: 'Deze godsgezant wordt niet bij naam genoemd. Als we ons enige speculatie kunnen veroorloven, zouden wij zeggen dat de engel die dit tweede Eden bezocht dezelfde was die in het eerste Eden vertoefd heeft. Het lijkt ons logisch dat hij – Adam, die Michaël is, de aartsengel, die aan het hoofd staat van de hiërarchie van hemelbodes – degene is geweest die hulp en troost kwam bieden aan zijn Heer bij zo'n plechtige gelegenheid. Adam is gevallen, en Christus heeft de mens van de val verlost; het was hun gezamenlijke oederneming, waarvan beide onderdelen noodzakelijk waren voor het heil van Vaders kinderen.'²¹

President Joseph F. Smith die in een visioen een blik in de geestenwereld mocht werpen ten tijde dat Christus daar binnenkwam, heeft geschreven: 'Onder de groten en machtigen die bijeen waren in deze grote samenkomst der rechtvaardigen, bevond zich onze vader Adam, de oude van dagen en vader van allen en onze glorierijke moeder Eva, met velen van haar getrouwe dochters die door de eeuwen heen hadden geleefd en de ware en levende God vereerd' (LV 138:38–39). Adam en Eva bevonden zich in de groep die 'wachtte en met elkaar sprak en zich verheugde op het uur van hun bevrijding van de ketenen des doods.' Toen de Heer verscheen, onderwees en organiseerde Hij zijn rechtschapen strijdkrachten om de boodschap van verlossing aan 'de goddelozen en de onboetvaardigen' te prediken. Toen Hij tegen de zijnen predikte, gaf de Heer 'hun de macht voort te komen na zijn opstanding uit de doden, om het koninkrijk zijns Vaders binnen te gaan en daar gekroond te worden met onsterfelijkheid en eeuwig leven' (LV 138:18, 20, 51).

We weten niet wanneer Adam in de eerste opstanding is herrezen en het celestiale koninkrijk is binnengegaan – of

Adam zal tot Adam-ondi-Ahman terugkeren en daar 'heerschappij[,] (...) eer en koninklijke macht' ontvangen die 'onverderfelijk is' (zie Daniël 7:14).

het net als met veel oude profeten ten tijde van Christus' opstanding was (zie LV 133:54–55) of dat hij voor een bepaalde tijd in de geestenwereld bleef om leiding te geven aan het werk voor de verlossing der doden en er aan mee te werken. Het is uit hedendaagse openbaring duidelijk geworden dat Adam uiteindelijk tot heerlijkheid is verheven om met zijn nakomelingen Abraham, Isaak en Jakob in de celestiale heerlijkheid te vertoeven (zie LV 132:37; 137:5). Na zijn opstanding 'zal Adam naar een plaats gegaan zijn waar herrezen mensen verblijven in afwachting van de tijd dat deze aarde celestiaal wordt en hun eeuwig thuis. We behoren nogmaals te bedenken dat Adam zijn priesterschapssleutels altijd bij zich heeft gedragen – in de voor-aardse wereld, in zijn aardse bediening, in het hiernamaals en in de opstanding.'²²

IN DE TOEKOMST

In wat zonder hedendaagse openbaring een vrij raadselachtig gedeelte in het boek Daniël lijkt, wordt verwezen naar de ongewone vergadering van de volken. Daniël schreef: 'Ik bleef toekijken in de nachtgezichten en zie, met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon; hij begaf zich tot de Oude van dagen, en men leidde hem voor deze, en hem werd heerschappij gegeven en eer en koninklijke macht, en alle volken, naties en talen dienden hem. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet zal vergaan, en zijn koningschap is een, dat onverderfelijk is' (Daniël 7:13–14).

Uit hedendaagse openbaring kunnen we leren dat de plaats van deze vergadering in Daviess County (Missouri) ligt, in het gebied dat we als Adam-ondi-Ahman kennen (zie LV 116). Het is dezelfde plaats waar Adam drie jaar voor zijn dood met zijn enorme nageslacht samenkwam en tot hen profeteerde. Over deze vergadering die voor de wederkomst van de Heiland zal plaatsvinden, heeft de profeet Joseph Smith gezegd: 'Daniël spreekt in het zevende hoofdstuk over de Oude van dagen; hij bedoelt de oudste mens, onze vader Adam, ofwel Michaël; hij zal zijn kinderen

bijeenroepen en een raadsvergadering met hen houden om hen op de komst van de Zoon des mensen voor te breiden. Hij (Adam) is de vader van het menselijk geslacht en presideert de geesten van alle mensen, en allen die de sleutels hebben gedragen, moeten in deze grote raadsvergaderingen voor hem verschijnen. (...) De Zoon des mensen staat voor hem en er wordt Hem heerlijkheid en heerschappij gegeven. Adam draagt zijn rentmeesterschap aan Christus over, hetgeen hem werd gegeven omdat hij de drager van de sleutels van het heelal was; hij behoudt evenwel zijn plaats als het hoofd van de mensheid.'²³

Ouderling Joseph Fielding Smith heeft de volgende uitleg gegeven: 'In die conferentie, of raadsvergadering, zullen allen die de sleutels van een bedeling hebben gehad, verslag doen van hun rentmeesterschap. Dat geldt ook voor Adam, en dan zal hij alle gezag overdragen aan Christus. Dan zal Adam bevestigd worden in zijn roeping van vorst over zijn nageslacht en zal officieel voor eeuwig geïnstalleerd en gekroond worden in deze presiderende roeping. Daarna zal Christus ontvangen worden als Koning der koningen en Heer der heren. We weten niet hoe lang deze vergadering duurt, of hoeveel bijeenkomsten er zullen worden gehouden gedurende deze grote raad. Het is voldoende om te weten dat het een vergadering van de priesterschap van God zal zijn, van het begin van deze aarde tot op heden, waarin een ieder die een bedeling (talenten) heeft ontvangen, verslag zal doen van zijn sleutels, bediening en rentmeesterschap volgens de gelijkenis. [Zie Matteüs 25:14–30.] De aanwezigen zullen geoordeeld worden, want dit is een vergadering van de rechtschapenen, zij die de sleutels of gezag in het koninkrijk van God op aarde hebben gehad of hebben. (...) Dit gaat vooraf aan de grote dag van verwoesting van de goddelozen en is ter voorbereiding op het millenniaanse bewind.'²⁴

Als de Heer Jezus Christus in zegevierende heerlijkheid terugkeert om de 'voleinding der wereld, of de verdelging der goddelozen' (Matteüs naar Joseph Smith 1:4) in werking te stellen, zal de eerste opstanding, die met de opstanding van Christus is begonnen, zich voortzetten. Ook hier zal Michaël

JOHN SCOTT, HET LAATSTE OORDEEL, SCHILDERIJ IN DE WASHINGTON TEMPEL, COPYRIGHT BY THE PRESIDENT OF THE CHURCH OF JESUS CHRIST OF LATTER-DAY SAINTS. REPRODUCTIE NIET TOEGESTAAN.

‘Michaël, Mijn aartsengel, [zal] zijn bazuin doen schallen, en dan zullen alle doden ontwaken, (...) En zij zullen te voorschijn komen, ja, allen. En de rechtvaardigen zullen aan mijn rechterhand tot het eeuwige leven worden vergaderd; en Ik zal Mij er voor de Vader voor schamen om de goddelozen aan Mijn linkerhand de Mijnen te noemen’ (LV 29:26–27).

alias Adam een belangrijke rol spelen. 'Alvorens de aarde zal vergaan, zal Michaël, Mijn aartsengel, zijn bazuin doen schallen, en dan zullen alle doden ontwaken, want hun graven zullen worden geopend, en zij zullen te voorschijn komen, ja, allen' (LV 29:26).

Ouderling Bruce R. McConkie heeft het volgende gezegd over de aard van de sleutels die door verschillende engelen op aarde zijn teruggebracht: 'Het heilige priesterschap wordt zowel in de eeuwigheid als in de sterfelijkheid gebruikt. Het is niet alleen de macht en het gezag waarmee de mens hier en nu gered wordt; het is ook de macht waarmee de werelden zijn geschapen en waardoor alles is. Ook kan het zeer wel zijn dat Adam, die de sterfelijkheid en de dood in de wereld heeft gebracht, ook is toegestaan de macht te herstellen die de onsterfelijkheid en het leven aan zijn nageslacht brengt. Christus bezit, uiteraard, uiteindelijk de sleutels van de opstanding van de mensenziel in onsterfelijkheid, maar zoals we weten, werkt hij door middel van zijn dienstknechten, en de rechtshapen zullen, mettertijd, hun geliefden te voorschijn kunnen roepen in de opstanding.'²⁵

Als deze aarde aan zijn einde is gekomen – ofwel aan het einde van het millennium (zie LV 88:101; MJS 1:55) – zal de uiteindelijke strijd tussen goed en kwaad worden gestreden. Deze strijd staat bekend als 'de strijd van de grote God' (LV 88:114), ofwel de strijd van Gog en Magog,²⁶ En opnieuw zal de machtige Michaël, de eeuwige bevelhebber van het leger van Jehova, tegenover zijn vijand Satan komen te staan. 'De duivel en zijn legers zullen in hun eigen plaats worden geworpen, zodat zij in het geheel geen macht meer over de heiligen zullen hebben.

'Want Michaël zal hun oorlogen voeren, en hem overwinnen, die naar de troon streeft van Hem, Die op de troon zit, namelijk van het Lam.

'Dit is de heerlijkheid van God en van de geheiligden; en zij zullen de dood niet meer zien' (LV 88:114–116). De uiteindelijke overwinning van Michaël is de voorbereiding op de celestiale staat van de aarde.

Maar al te vaak is de rol van Adam in het heilsplan verkeerd begrepen. Velen in de religieuze wereld verachten

Adam vanwege zijn daden in Eden. De loftuitingen aan zijn adres van anderen nemen de vorm van verering aan. Maar als we Adam niet goed begrijpen, begrijpen we onze eigen identiteit en onze relatie tot God en zijn heilsplan niet.

De kennis van de oorsprong en de bestemming van de mens – zoals in het leven en de werken van onze vader Adam is gesymboliseerd – is een van de diepzinnige erfgoederen van de heiligen der laatste dagen.

NOTEN

1. Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, tweede editie (1966), blz. 16.
2. Zie *Leringen van de profet Joseph Smith*, Joseph Fielding Smith (1976), blz. 325.
3. 'Eve and the Fall', *Woman* (1979), Spencer W. Kimball en anderen, blz. 59.
4. Zie *Leringen*, blz. 139, zie ook *De Ster*, januari 1994, blz. 33.
5. Zie ook *De leer tot zaligmaking*, deel 1, blz. 76–78.
6. Joseph Smith, samensteller, *Lectures on Faith* (1985), blz. 12.
7. Zie *Leringen*, blz. 8.
8. Conference Report, oktober 1967, blz. 121.
9. *De Ster*, januari 1994, blz. 20.
10. *Lectures on Faith*, blz. 14.
11. Zie *De leer tot zaligmaking*, deel 3, blz. 76–77.
12. Zie *Leringen*, blz. 49–51, 150, 238–239.
13. Zie *De leer tot zaligmaking*, deel 3, blz. 76–77.
14. Zie *De leer tot zaligmaking*, deel 3, blz. 76–77.
15. Zie John Taylor, *The Mediation and Atonement* (1882), blz. 69; Matthias F. Cowley, Wilford Woodruff (1964), blz. 481, 545–546.
16. Zie *Leringen*, blz. 140; zie ook LV 107:53–57.
17. Zie *Leringen*, blz. 139.
18. Zie *Leringen*, blz. 148–149.
19. Zie *Leringen*, blz. 139.
20. Zie Bruce R. McConkie, *Doctrinal New Testament Commentary*, 3 delen (1966–1973), deel 3, blz. 423.
21. *The Mortal Messiah: From Bethlehem to Calvary*, 4 boeken (1979–1981), deel 4, blz. 125; cursivering toegevoegd; zie ook *De Ster*, juli 1985, blz. 8.
22. Larry E. Dahl, 'Adam's Role from the Fall to the End – and Beyond', in *The Man Adam*, bewerkt door Joseph Fielding McConkie en Robert L. Millet (1990), blz. 121.
23. Zie *Leringen*, blz. 139.
24. *The Progress of Man* (1964), blz. 481–482; zie ook Bruce R. McConkie, *The Millennial Messiah: The Second Coming of the Son of Man* (1982), blz. 578–588.
25. *The Millennial Messiah*, blz. 119–120; cursivering toegevoegd.
26. *Leringen*, blz. 254.

ALS?

Sheila Kindred

Mijn hele leven hebben ze mij geleerd dat het evangelie waar is. Toen ik besloot om zelf een getuigenis te ontwikkelen, had ik het gevoel dat ik het anders moest aanpakken dan mijn leerkrachten en vrienden hadden gedaan. Ik ging mezelf het volgende afvragen: Als het evangelie nou eens niet waar is? Als mijn goedwillende ouders en vrienden nou eens misleid zijn? Als het Boek van Mormon nou eens verzonnen was? Als er nou helemaal geen hedendaagse profeet bestaat en het gezin niet eeuwig is?

Terwijl die vragen mijn geest in beslag namen, werden mijn gedachten overschaduwd door duisternis. Het leek wel alsof er bij mij van binnen deuren gesloten werden. Die hele dag liep ik met een depressieve verdooving van gedachten rond. Ik dacht onvriendelijk over anderen en gedroeg me ook onvriendelijk.

De volgende ochtend besepte ik dat ik hier niets mee bereikte. Toen moest ik plotseling aan een seminarieles over

het gebed denken. Ik wist dat er in Leer en Verbonden 9:7-9 richtlijnen voor het ontvangen van antwoorden te vinden waren. Toen ik deze verzen begon te lezen, merkte ik dat ik de verkeerde vragen had gesteld. Toen ik de vragen in mijn gedachten en in mijn hart overpeinsde, geloofde ik zeker dat wat ik had geleerd waar was. Ik begon opnieuw te bidden en vroeg of mijn overtuigingen juist waren: Was ik werkelijk een kind van God? Was er een celestiaal koninkrijk? Was het priesterschap de macht van God?

Licht verdreef de duisternis. De Geest bevestigde dat mijn geloof niet tevergeefs was. Ik had het gevoel dat de deuren bij mij van binnen weer opengegooid werden, en ik kon alles weer veel duidelijker zien.

Ik kreeg een verlangen om dienstbaar te zijn en om anderen mijn getuigenis te geven. De Heer had mijn oprechte gebed gehoord en beantwoord. Nu weet ik zelf zeker dat datgene wat ik al langer geloofde, werkelijk waar is. □

KINDERSTER

VOOR DE KINDEREN VAN DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN FEBRUARI 1998

OUDERLING HENRY B. EYRING

VAN HET QUORUM DER TWAALF APOSTELEN

Uit een interview met Rebecca M. Taylor

Er waren niet veel heiligen der laatste dagen in het stadje Princeton (New Jersey), waar ik ben opgegroeid. In mijn jeugd waren wij het enige mormoonse gezin in de stad. Daarom wisten mijn vrienden niet veel over de kerk. De meeste vrienden op school waren wel christelijk, en iedere ochtend lazen we met de leerkracht om de beurt uit de Bijbel voor. Dat wordt tegenwoordig op openbare scholen in de Verenigde Staten niet meer gedaan.

Als ik aan de beurt was, las ik altijd hoofdstuk 13 van 1 Korintiërs voor, over naastenliefde, de reine liefde van Christus. Op jonge leeftijd had ik een bijzondere ervaring waardoor ik te weten kwam dat deze teksten waar en voor mij belangrijk waren. Iedere keer als ik dat hoofdstuk las, kreeg ik een sterk gevoel over mijn toekomst en mijn toekomstige gezin. Het was een gevoel van genegenheid en liefde voor hen. Het leek me wat vreemd dat een jongetje dergelijke gevoelens had, dus vertelde ik het aan niemand. Ik

heb het mijn broers ook nooit verteld; ze hadden me waarschijnlijk uitgelachen. Ik heb ook mijn ouders niets verteld.

Toen ik elf was, kreeg ik een bijzondere zegen van mijn oom die patriarch was. Ik had hem voor die tijd nog nooit ontmoet. In die zegen werden de dingen beloofd waar ik op had gehoopt, en die ik nooit aan iemand verteld had – dat

ik het thuis en het gezin waar ik altijd van gedroomd had, zou krijgen. De beloften in die zegen zijn inmiddels vervuld. Ik heb een absoluut getuigenis van priesterschapszegens, en ik weet dat zij die zegens mogen uitspreken, door God geïnspireerd worden.

In mijn jeugd was er geen enkel kerkgebouw in de staat New Jersey. Onze kleine gemeente vergaderde in een hotel, vlak bij de stad. Voor zover ik me kan

herinneren, kreeg ik mijn eerste getuigenis van het evangelie toen ik vier of vijf jaar oud was. We hadden een kerkdienst in de dansaal van het hotel. Er was een belangrijke bezoeker om tot ons te spreken. Ik weet niet meer wie het was, maar hij was heel lang en mager, en ik geloof dat hij grijs haar had.

Tijdens zijn toespraak aan het einde van de

1. Ouderling Eyring op driejarige leeftijd met zijn broer Ted.
2. Op zesjarige leeftijd.
3. Op tienjarige leeftijd.
4. Ouderling en zuster Eyring.

kerkdienst begon ik wat onrustig te worden. Mijn moeder probeerde me stil te houden. Uiteindelijk liet ze me achterstevoren op mijn stoel zitten zodat mijn benen er van achteren uitbungelden. Hoewel ik de spreker niet kon zien, luisterde ik wel naar hem. Plotseling kreeg ik een brandend gevoel in mijn hart, net zoals we in Leer en Verbonden 9:8 kunnen lezen: 'En indien het juist is, zal ik uw boezem in u doen branden; daaraan zult gij gevoelen, dat het juist is.' Ik kan me nog herinneren dat ik me omdraaide en die man in het licht van de ramen achter hem zag staan. Ik wist toen dat hij een dienaar van God was, en dat de woorden die hij sprak waar waren. Het gevoel dat ik toen had, was zo duidelijk en zeker als het maar kan.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog vergaderden de heiligen der laatste dagen in Princeton bij ons thuis. Ik heb toen begrepen dat de kerk geen gebouw is; de kerk is zelfs geen grote groep mensen. Ik voelde mij dicht bij mijn hemelse Vader en wist dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen zijn kerk is. Het maakte niet uit dat onze kleine gemeente in onze huiskamer vergaderde. Het was wel leuk, want als ik op zondagochtend beneden kwam, was ik meteen in de kerk.

De leden van de gemeente waren: mijn vader, de gemeentepresident; mijn moeder die piano speelde; mijn twee broers en ik, de enige jeugd; een paar studenten of militairen; en een paar oudere vrouwen die zonder hun man lid van de kerk waren geworden. Er waren meestal niet meer dan tien of vijftien mensen.

Het avondmaal werd op onze eettafel klaargezet, die ook als spreekgestoelte werd gebruikt. Tijdens de vasten- en getuigenisdienst vroeg ik me altijd af waarom de oudere vrouwen huilden. Later besepte ik dat ze huilden omdat ze zo gelukkig en dankbaar waren om bij de heiligen der laatste dagen in deze kleine gemeente te horen.

Het is fijn om veel heiligen der laatste dagen in onze kerkgebouwen te hebben. Het is geweldig om alle programma's van de kerk te kunnen gebruiken. Maar ook

als er maar een paar leden van de kerk zijn, is de Heer bij hen. En Hij kan de mensen op bijzondere manieren zegenen. Ik weet dat Hij altijd voor al zijn kinderen klaarstaat. In de Schriften kunnen we lezen: 'Waar twee of drie aangaande iets in Mijn naam zijn vergaderd, daar zal Ik in hun midden zijn' (LV 6:32).

Sommigen van jullie leven op plaatsen waar niet veel leden van de kerk zijn. En sommigen van jullie voelen je weleens eenzaam, ook als er wel veel leden zijn. Misschien

heb je het gevoel dat niemand je begrijpt, of dat je er niet bij hoort. Maar als jullie trouw blijven aan de ware kerk van Jezus Christus, en zolang er maar een priesterschapdrager en een of twee goede leden zijn om je te helpen, kun je veel geestelijke ervaringen krijgen, en in het evangelie leren en groeien. □

GOD VERTELT HET AAN ZIJN PROFETEN

Sydney Reynolds

'Voorzeker, de Here Here doet geen ding, of Hij openbaar zijn raad aan zijn knechten, de profeten' (Amos 3:7).

Als een God een boodschap voor de hele wereld aan zijn profeet gaf, maar die profeet leefde lang geleden of heel ver weg, hoe zouden we die boodschap dan kunnen ontvangen? Antwoord: De profeten schreven alles op wat we moeten weten. In de Schriften kunnen we vinden wat zij hebben opgeschreven.

Honderden jaren voordat Jezus werd geboren, beloofden veel profeten uit het Oude Testament dat er een Messias (Heiland) zou komen. De profeet Jesaja profeteerde dat er een kind zou worden geboren (zie Jesaja 9:6). Een andere profeet, Micha, zei dat de Heiland in Betlehem zou worden geboren (zie Micha 5:2). Zacharia wist dat Jezus Christus, de Messias, voor dertig zilveren munten zou worden verraden (zie Zacharia 11:12–13).

Het Nieuwe Testament werd door profeten geschreven die in de tijd van Jezus Christus leefden. Velen hebben Hem horen vertellen, velen hebben gezien dat Hij werd gekruisigd, en velen hebben met Hem gesproken na zijn opstanding. Zij wisten dat Hij de Zoon van God was (zie Matteüs 16:16).

Profeten uit het Boek van Mormon schreven ook over Jezus Christus. Nephi zag in een visioen veel van het leven van de Heiland (zie 1 Nephi 11:13–33). Alma profeteerde dat de naam van Jezus' moeder Maria zou zijn (zie Alma 7:10). Samuël de Lamaniet profeteerde dat er tijdens de geboorte van Jezus een nieuwe ster zou verschijnen (zie Helaman 14:2, 5). Toen de Heiland de Nephieten bezocht, schreven de profeten alles op wat Hij hun leerde (zie 3 Nephi 17:11–26).

Nadat Joseph Smith het Boek van Mormon had vertaald, gaf de Heer hem de openbaringen die in de Leer en Verbonden en de Parel van grote waarde staan. In deze boeken staat belangrijke informatie over Jezus Christus en krachtige getuigenissen dat Hij leeft (zie LV 76:22–24).

De Heer vertelt veel dingen aan zijn profeten die wij moeten weten – hoe we moeten leven, hoe we ons moeten bekeren, wat er in de toekomst zal gebeuren. Maar het belangrijkste dat we uit de Schriften kunnen leren is dat Jezus de Christus is. Iedere profeet getuigt van Hem.

Ideëën voor de participatieperiode

1. *Maak vier woordstroken: Oude Testament, Nieuwe Testament, Boek van Mormon, en Leer en Verbonden. Kies een of twee platen uit die gebeurtenissen uitbeelden uit ieder standaardwerk. (Oudere kinderen hebben misschien alleen de naam van de gebeurtenis op een stuk papier nodig.) Hang de woordstroken op en geef iedere klas een plaat om de gebeurtenis uit te beelden of erover te vertellen. Laat de klas na iedere presentatie de plaat onder de juiste woordstrook hangen. Aanbevolen platen: David dood Goliat, Daniël in de leeuwenkuil, De wijzen, De barmhartige Samaritaan, De Liahona, Nephi bouwt een boot, Joseph Smith in de gevangenis van Liberty, De pioniers gaan naar de Salt Lake Valley.*

2. *Om de kinderen Amos 3:7 uit het hoofd te laten leren, schrijf de tekst en de verwijzing uit over negen vellen papier. Maak aan de achterzijde van ieder vel papier een plaat van een profeet vast (onder wie president Hinckley). Hang de vellen papier zodanig op dat de tekst leesbaar is. Laat de kinderen de tekst een of twee keer hardop lezen. Draai de vellen papier dan een voor een om, en ga door met het hardop lezen van de tekst totdat de kinderen de tekst helemaal uit het hoofd kennen en alle profeten zichtbaar zijn.*

3. *Laat de jongere kinderen in een kring zitten. Laat de kinderen een voorwerp doorgeven (bijvoorbeeld een bonenzakje) en ondertussen een jeugdwerkdiedje over de Schriften zingen of neurien, zoals, bijvoorbeeld, 'De gouden platen', (nummer 61) of 'Al de verhalen van Jezus' (nummer 36). Als de muziek stopt, laat het kind dat het voorwerp vast heeft, een verhaal uit de Schriften vertellen. □*

(Zie Activiteit voor de participatieperiode op blz. 6–7)

Onvriendelijke woorden

Nicola Stangier

Ik vind het niet leuk als mensen worden geplaagd of uitgelachen. Als dat gebeurt vind ik dat heel naar voor hen. Ik zou het niet leuk vinden als het mij zou gebeuren.

Op een dag liep ik met mijn vriendin van school naar huis. Toen we bij onze straat kwamen, stapte er een jongen die Mark* heet uit de bus. Mark woont vlakbij ons, maar hij gaat naar een andere school. Hij is heel erg dik. Mijn vriendin begon hem uit te schelden, ze noemde hem 'dikzak' en 'vetzak'. Mark deed net of hij het niet hoorde en liep snel naar huis. Toen we hem niet meer konden zien, zei ik tegen mijn vriendin dat schelden niet aardig was. Toen ik thuis kwam, was ik er nog steeds verdrietig over. Ik had hem niet uitgescholden, maar ik had erbij gestaan en er niets tegen gedaan.

De volgende ochtend ging ik vroeg naar Marks huis en zei dat ik het heel erg vond dat mijn vriendin hem had uitgescholden en dat ik haar niet had tegengehouden. Nadat ik dit had gezegd, voelde ik me een stuk beter. Ik hoop dat het hem ook een prettig gevoel gaf. □

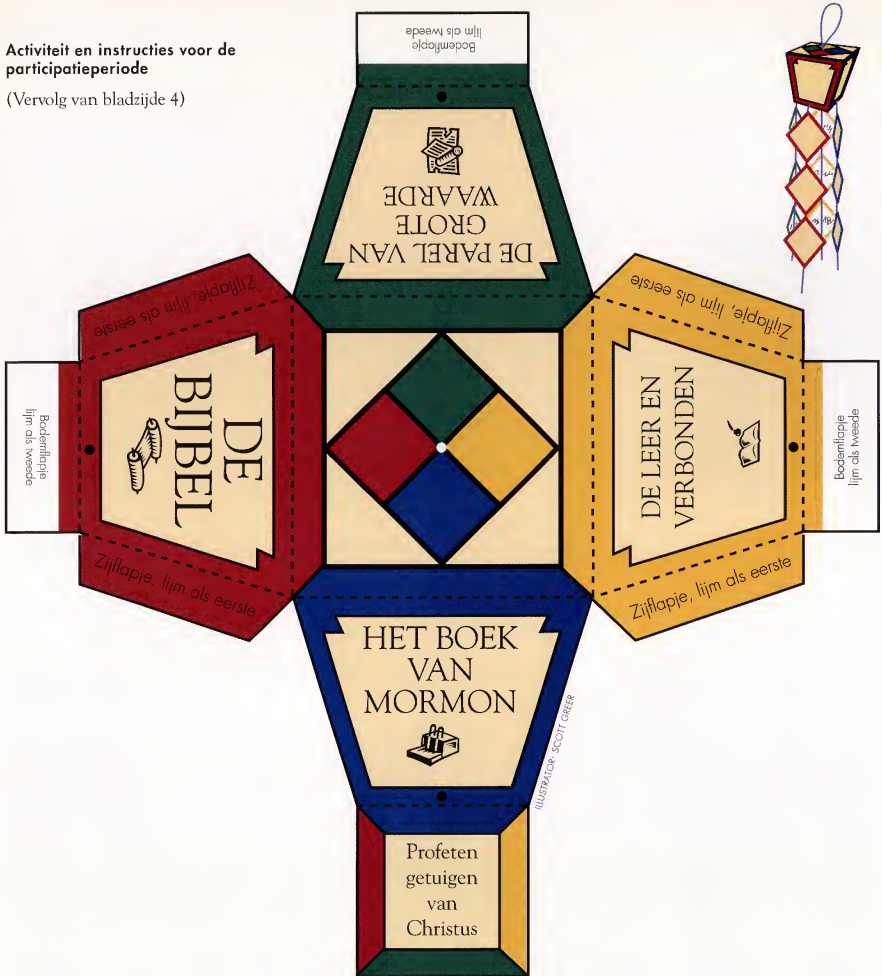
* Naam is veranderd.

ILLUSTRATOR: KAREN FOSTER

Activiteit en instructies voor de participatieperiode

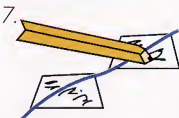
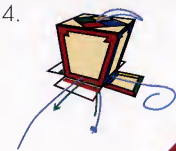
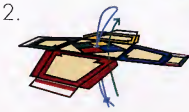
(Vervolg van bladzijde 4)

Instructie

U kunt een herinnering maken van de dingen die God tegen zijn profeten heeft gezegd: (1) Plak de bladzijden 6 en 7 op dik papier of dun karton en knip de verschillende onderdelen uit; (2) Maak een gaatje door de witte stip in het midden van het doosje. Bind de uiteinden van een draad van dertig centimeter aan elkaar vast. Doe de lus door het gaatje, zodat het doosje kan worden opgehangen. (3) Vouw langs de stippellijnen en maak de zijflapjes waar 'lijm als eerste' op staat vast om de zijanten van het doosje

te maken; (4) Maak in iedere zwarte stip een gaatje. Neem vier stukjes draad van twintig centimeter en maak aan één uiteinde een knoepje. Steek de draad door de gaatjes met de knoepjes aan de binnenkant; (5) Lijm de flapjes van de bodem waar 'lijm als tweede' op staat vast om het doosje te sluiten; (6) Neem de plaatjes die een rand in dezelfde kleur hebben als de vlakken van het doosje en lijm ze aan het betreffende draadje vast; (7) Zoek iedere tekst op en schrijf de verwijzing op de achterkant van het betreffende plaatje.

ILLUSTRATOR: SCOTT MOOY

Matteüs 3:16–17
Jesaja 9:6
Matteüs 5

Helaman 14:5
Alma 7:10
3 Nephi 17:23–24

Joseph Smith –
Geschiedenis 1:17–19
Abraham 3:27
Mozes 1:32–33

LV 110:1–10
LV 76:15–24
LV 29:11

HARRY ANDERSON, JOHANNES DOOPT JESUS
JUDY IAW, HEILIGE FAMILIE
HARRY ANDERSON, DE BERGREDE
KEITH LARSON, EEN HEIDERE STER IN DE NIEUWE WERELD
ROBERT T. BARRETT, EEN HERDER BIJ HET KONDE JESUS
DEL PARSON, CHRISTUS EN KINDEREN LIJF HET BOEK VAN MORMON
GREG K. OLSEN, HET EERSTE VISIOEN VAN JOSEPH SMITH

ROBERT T. BARRETT, DE RAAD IN DE HEMEL
ROBERT T. BARRETT, CHRISTUS SCHEPT DE AARDE
ROBERT T. BARRETT, CHRISTUS VERSCHIJNT AAN JOSEPH SMITH EN OLIVER
COWDERY IN DE HERTLAND TEMPEL
DEL PARSON, GOD DE VADER EN JESUS CHRISTUS
HARRY ANDERSON, DE WEDERKOMST

VERHAAL

DE SUPERSTER VAN GROEP ZEVEN

Clare Mishica

ILLUSTRATOR: TAJA MORLEY

Ik keek naar Jason die met de bal over het veld dribbelde, hij passeerde twee spelers van de tegenpartij terwijl ik probeerde bij de verdediger die mij bewaakte weg te rennen. Jason sprong naar de zijkant van de basket en schoot. De bal bleef even op de ring liggen en viel toen door het net.

'Kom op, Jason, kom op!' schreeuwde een grote groep kleine kinderen. Ik had blij moeten zijn want ons team, de Jets, had net gelijk gemaakt. Maar ik wilde Jason's naam niet meer horen. Hij scoorde altijd de meeste punten en ving de meeste rebounds – en werd het meest aangemoedigd.

Op de grote rode cijfers van de klok zag ik dat er nog maar een minuut te spelen was. David speelde de bal naar mij. Er waren geen verdedigers tussen mij en de basket. Ik dribbelde met de bal langs de zijlijn en hoorde de voetstappen achter mij dichterbij komen. Ik sprong zo hoog als ik kon en schoot. Ik probeerde de bal via het bord in het net te gooien. Ik raakte de ring. En wie ving de rebound? Jason natuurlijk. Wie scoorde de winnende punten? Jason.

Het was niet altijd even makkelijk om in dezelfde groep zeven en in het hetzelfde basketbalteam te zitten als een superster. Alle kinderen uit groep vier en groep vijf kenden Jason. Op de speelplaats renden ze altijd op hem af, en bleven als een fanclub om hem heen hangen. Ik zou ook beroemd zijn als ik vijftien punten per wedstrijd scoorde. Stiekem wilde ik dat Jason zou verdwijnen. En op een dag deed hij dat ook!

'Jason's amandelen worden eruit gehaald', zei mevrouw Litten tegen onze klas. 'Hij kan zeker een week niet op school komen.'

David zuchtte. 'Nou worden we de volgende basketbalwedstrijd ingemaakt', fluisterde hij hardop. 'Zonder Jason kunnen we nooit winnen.' 'Misschien', fluisterde ik terug. Mevrouw Litten keek me aan alsof

ze wilde zeggen: 'Wees stil, en ga aan je werk.' Ik probeerde me op mijn spelling te concentreren, maar ik bleef maar denken dat ik eindelijk de kans zou krijgen om een ster te zijn. Misschien dat alle kinderen mij nu zouden aanmoedigen.

Maar de basketbaltraining ging niet goed. Ik probeerde om van de strafworplijn te scoren, maar de bal ging er maar één keer in. En als ik snel probeerde te dribbelen, struikelde ik over de bal. Maar ik gaf het niet op. Ik begon weer vrije worpen te oefenen. Het zou niet makkelijk zijn om beroemd te worden.

Op woensdag vroeg mevrouw Litten aan mij of ik na schooltijd even wilde nablijven. Ik vroeg me af wat ik gedaan had.

'Taylor, ik wil je iets vragen.'

'O ja?' Nu werd ik nieuwsgierig.

'Zou je morgen en vrijdag voor Jason willen invallen? Hij gaat 's middags altijd naar groep vier om de kinderen met hun schoolwerk te helpen. Ze missen hem.'

'Ik?'

'Ja,' zei mevrouw Litten met een glimlach, 'je bent een goede leerling.'

'Goed dan.' Maar ik vroeg me af waar ik aan begon.

Zodra ik mijn boterham had opgegeten, liep ik de volgende dag naar groep vier. Toen ik al die kinderen naar me zag staren, werd ik nerveus. De leerkracht stelde me aan de kinderen voor en zei dat ik basketbal met Jason speelde. Plotse-ling begon iedereen vragen te stellen, en de tijd ging snel voorbij.

Vlak voordat ik wegging, gaf de kleine Angela me een kus. 'Hoe heb je ook alweer?' vroeg ze.

'Taylor,' zei ik voor de duizendste keer – maar dat vond ik helemaal niet erg. Ik vond het fantastisch!

'Ik moet wel weten hoe je heet, zodat ik je kan aanmoedigen,' zei Angela. 'Net als Jason.'

Toen begreep ik het eindelijk. Alle kinderen kenden Jason omdat hij hen hielp. Het had weinig met basketbal te maken! Daar moest ik wel even over nadenken.

Die middag had ik mijn eigen supporters bij de wedstrijd. Ik moest glimlachen, maar niet omdat ik aan beroemd worden moest denken. Ik was van plan om dinosaurus-stickers voor Bobby mee te nemen, en een boek over poesjes om aan Angela te

laten zien. Ik wilde ook aan mevrouw Litten vragen of ik vrijwilliger mocht blijven, ook als Jason terugkwam.

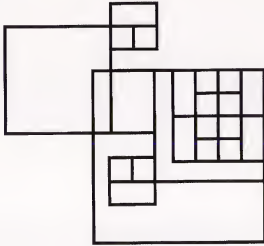
'Kom op Taylor!' riep Angela. Ik was blij dat ik had geleerd dat sommige dingen veel belangrijker zijn dan een superbasketballer zijn! □

Vierkant de beste

Carol McWilliams

Kun je in dit plaatje alle 26 vierkanten vinden?

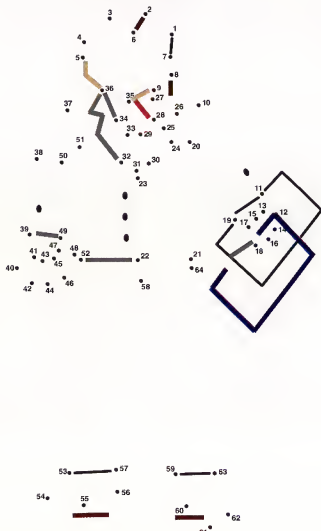
GARY KAPP, JEZUS CHRISTUS EN DE NEPHITISCHE DISCIPLEN

Nephitische discipelen

Barabara Switzer

Van stip tot stip (zendingswerk)

Suzanne Cavan

De namen van de twaalf Nephitische discipelen staan in 3 Nephi 19:4. Gebruik deze tekst en de teksten bij iedere vraag om de volgende vragen te beantwoorden.

1. In welk jaar koos Jezus zijn twaalf Nephitische discipelen? (Zie 3 Nephi 8:5; 10:18.)
2. Welke discipel had dezelfde naam als de koning van Juda, toen Lehi Jeruzalem verliet? (Zie 1 Nephi 1:4; 2:2-3.)
3. Welke discipel is de zoon van Nephi? (Zie 3 Nephi 19:4.)
4. Er zijn twee paar broers onder de Nephitische discipelen. Wie zijn het? (Zie 3 Nephi 19:4.)
5. Welke discipelen hebben dezelfde naam als twee profeten uit het Oude Testament? Het zijn ook namen van boeken in het Oude Testament. (Zie de inhoud van het Oude Testament voorin de Bijbel.)
6. Wie heeft alle Nephitische discipelen, behalve Nephi, gedoopt? (Zie 3 Nephi 19:11-12.)
7. Who baptized all the Nephite disciples except Nephi? (Zie 3 Nephi 19:11, 12.)

Antwoorden: (1) 34 na Chr., (2) Jermia en Jesaia, (6) Nephi
Nahom en Manahemhanah, (5) Jermia en Jesaia, (6) Nephi
Zedekia, (3) Jona, (4) Nephi en Timoteus;

DE LERINGEN VAN MORMON

Vele jaren nadat Jezus de Nephieten had bezocht, noemden sommige mensen zich weer Lamanieten.
4 Nephi 1:19–20

Uiteindelijk werden bijna alle Nephieten en Lamanieten weer slecht.
4 Nephi 1:45

Een goede man die Ammaron heette, had de heilige verslagen. De Heilige Geest zei tegen hem dat hij ze moest verstoppen, zodat ze veilig zouden zijn.
4 Nephi 1:48–49

Omdat hij wist dat hij Mormon, die toen tien jaar was, kon vertrouwen, vertelde Ammaron hem waar de verslagen verborgen waren.
Mormon 1:1–2

Als hij 24 jaar was, zou Mormon de platen van Nephi krijgen om er een verslag over zijn volk op te schrijven.
Mormon 1:3–4

Toen Mormon elf jaar was, begon er een oorlog tussen de Nephieten en de Lamanieten. De Nephieten versloegen de Lamanieten en toen was er weer vrede.
Mormon 1:6, 8–12

De mensen werden zo slecht dat de Heer de drie discipelen weghaalde. Er waren geen wonderen meer en er werden geen mensen meer beter gemaakt. De Heilige Geest leidde de mensen niet meer. Mormon 1:13–14

Toen Mormon vijftien jaar was, bezocht Jezus Christus hem. Mormon leerde veel van de Heiland en zijn liefde.
Mormon 1:15

Mormon wilde de mensen over het evangelie vertellen, maar de Heiland vond dat niet goed 'wegens de verstoktheid van hun hart.'
Mormon 1:16–17

Toen Mormon zestien jaar oud was, kwam er weer oorlog. Mormon was groot en sterk en de Nephieten vroegen hem om aanvoerder over het leger te worden.
Mormon 2:1–2

De Nephieten vochten jarenlang tegen de Lamanieten. Mormon probeerde zijn volk voor hun gezin en hun huis te laten vechten.
Mormon 2:23

Maar de Nephieten waren zo slecht geworden dat de Heer ze niet meer wilde helpen.
Mormon 2:26–27

Mormon moest van de Heer tegen de Nephieten zeggen dat ze alleen gered konden worden als ze zich bekeerden en lieten dopen. Maar dat wilden de mensen niet.
Mormon 3:2–3

In plaats daarvan begonnen ze op te scheppen over hun kracht en zeiden dat ze alle Lamanieten zouden doden. Omdat de Nephieten zo slecht waren, wilde Mormon niet langer hun aanvoerder zijn. Mormon 3:8–11

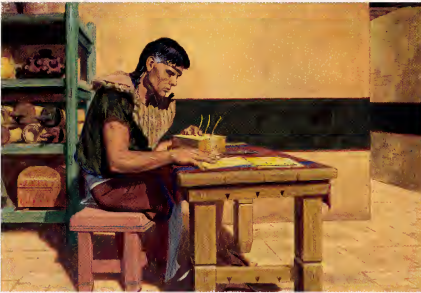
De Lamanieten begonnen de Nephieten aan alle kanten te verslaan. Mormon werd weer aanvoerder van de Nephieten.
Mormon 4:18; 5:1

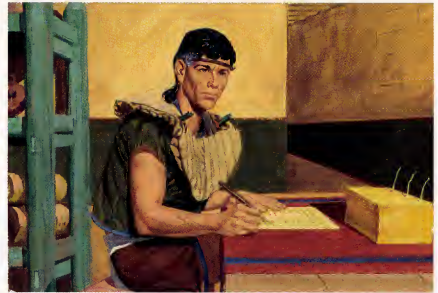
Hij wist dat de slechte Nephieten de oorlog niet konden winnen – zij wilden zich niet bekeren, en wilden ook niet bidden voor de hulp die zij nodig hadden.
Mormon 5:2

Mormon haalde alle verslagen uit de heuvel waar Ammaron ze verborgen had en schreef aan de mensen die op een dag zijn verslag zouden lezen.
Mormon 4:23; 5:9, 12

Hij wilde dat iedereen, ook de joden, Jezus Christus leerde kennen, zich bekeerde, zich liet dopen, het evangelie naleefde en gezegend werd.
Mormon 5:14; 7:8, 10

De Heilige Geest inspireerde Mormon om de kleine platen van Nephi, met de profetieën over Christus' komst, bij de platen van Mormon te voegen.
Woorden van Mormon 1:3–7

Mormon leidde de Nephieten naar het land Cumorah, waar ze zich klaarmaakten om weer tegen de Lamanieten te vechten.
Mormon 6:4

Hij wist dat dit het laatste gevecht zou zijn. Hij wilde niet dat de Lamanieten de heilige verslagen zouden vinden en ze vernietigen.
Mormon 6:6

Hij gaf de platen van Mormon aan zijn zoon Moroni, en verstopte de andere platen in de heuvel Cumorah.
Mormon 6:6

De Lamanieten vielen aan en doodden bijna alle Nephieten. Er waren er nog maar 24 over. Mormon was zelf ook gewond geraakt.
Mormon 6:8–11

Hij riep: 'Hoe hebt gij die Jezus kunnen verwerpen, Die met open armen gereed stond om u te ontvangen! Ziet, wanneer gij dit niet hadt gedaan, zoudt gij niet zijn gevallen.' Moroni 6:17-18

Mormon had geprobeerd om de Nephieten de waarheid te leren. Hij had hun verteld hoe belangrijk het is om geloof in Jezus Christus te hebben. Moroni 7:1, 33, 38

Hij had hun geleerd om door de verzoening van Christus hoop op het eeuwige leven te hebben. Hij had hun ook geleerd om naastenliefde, de reine liefde van Christus, te hebben. Moroni 7:40-41, 47

Mormon had brieven aan zijn zoon Moroni geschreven, die de Nephieten ook over het evangelie had verteld. Moroni 8:1-2

Mormon schreef op hoe slecht de Nephieten waren. Hij zei tegen Moroni dat hij trouw aan Jezus Christus moest blijven. Moroni 9:1, 20, 25

De Lamaniëten vermoordden Mormon en de laatste Nephieten, behalve Moroni. Hij maakte de verslagen af. Moroni 8:2-3

GEHOORZAAM ZIJN STEM EN ONDERHOUD ZIJN GEBODEN

President Brigham Young heeft gezegd dat we ons 'eigen handelen bepalen en regelen, maar geen controle [hebben] over de gevolgen ervan' (*Leringen van presidenten van de kerk; Brigham Young* [1997], blz. 71). Keuzevrijheid is nodig voor onze geestelijke groei. Maar we mogen nooit vergeten dat het gebruik van onze keuzevrijheid altijd gevolgen heeft, hetzij positief of negatief.

GEHOORZAAMHEID AAN GOD GEEFT VREDE

Toen president Gordon B. Hinckley nog jong was hoorde hij de toenmalige kerkpresident, Heber J. Grant, spreken over Nephi, die gezegd heeft: 'Ik zal heengaan en doen, wat de Here heeft bevolen, want ik weet, dat de Here geen geboden aan de kinderen der mensen geeft, zonder tevens de weg voor hen te bereiden, zodat zij zullen kunnen volbrengen, wat Hij hun gebiedt' (1 Nephi 3:7).

President Hinckley vertelt: 'Bij die gelegenheid in mijn jonge jaren heb ik me voorgenomen dat ik zou proberen te doen wat de Heer geboden heeft. (...) Ik geloof dat Hij, als wij zijn geboden gehoorzamen, en de raad van de priesterschap opvolgen, een weg voor ons zal banen, ook als er geen lijkt te zijn' (*De Ster*, juni 1995, blz. 4).

GEHOORZAAMHEID AAN DE WAARHEID MAAKT ONS VRIJ

President Young heeft gezegd dat onze keuzevrijheid gebruiken om te

gehoorzamen aan waarachtige beginselen 'voor u en voor mij op aarde de enige manier is waarop we vrij kunnen worden' (zie *Leringen van kerkpresidenten*, blz. 73). We kunnen een waarachtig beginsel natuurlijk alleen gehoorzamen als we weten welk beginsel het is.

Mary Ellen Edmunds vertelt over een zuster op de Filipijnen die haar eerste kind verloren had. Sally Pilobello was opnieuw in verwachting. 'Wat kan ik doen', vroeg ze zuster Edmunds, 'om een gezonde, mormoonse baby ter wereld te brengen?'

Zuster Edmunds en andere welzijnszendingen brachten Sally het een en ander over gezondheid en voeding bij, en zuster Pilobello ging met die nieuwe beginselen moedig aan de gang.

Jaren later kreeg zuster Edmunds een brief van Sally waarin zij haar bedankte voor het onderricht waarvan Sally's huisgenoten zoveel profijt hadden gehad. 'Ik beseft nu dat sommige dingen die mijn moeder mij geleerd heeft –

dingen die zij weer van haar moeder geleerd had – niet goed waren. Maar wat ik nu leer, zal overgedragen worden op mijn kinderen, op hun kinderen, en op de volgende generaties.'

Door gehoorzaamheid aan de waarheid zullen we gezegend worden. We zullen die zegeningen misschien niet altijd onderkennen, maar de Heer heeft onherroepelijk bepaald dat we gezegend zullen worden (zie LV 130:20–21). In het vertrouwen dat onze hemelse Vader zijn belofte zal nakomen, kunnen wij Hem onvoorwaardelijk gehoorzamen. De grootste vrijheid die voortkomt uit onze gehoorzaamheid aan onze hemelse Vader is de vrijheid om bij Hem terug te komen. De Heer heeft zelf beloofd dat 'een ieder die (...) Mijn stem gehoorzaamt, en Mijn geboden onderhoudt, Mijn aangezicht zal zien, en weten, dat Ik ben' (LV 93:1).

- Welke ongewenste gevolgen komen voort uit ongehoorzaamheid?
- Hoe worden we gezegend als we gehoorzaam zijn aan de geboden van onze hemelse Vader? □

'GEEN ANDERE GODEN VOOR MIJN AANGEZICHT'

S. Michael Wilcox

Als we oprecht aan onze hemelse Vader toegewijd zijn, zullen we ernaar streven om ons potentieel te bereiken.

In mijn jeugd ben ik door veel belangrijke mensen beïnvloed – maar ik heb de grote invloed van mijn moeder in het bijzonder gewaardeerd. Zij heeft mij veel over God verteld. Mijn liefde en gehoorzaamheid kwamen niet voort uit de gezagspositie die zij over mij had, maar door de persoon die zij was. Als haar gezag was verdwenen, dan zou ik haar nog steeds hebben gehoorzaamd.

Zo denk ik ook over God. Hem aanbidden, alleen Hem, is gehoorzaamheid aan zijn gebod: 'Ik ben de Here, uw God (...) Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben' (Exodus 20:2-3). Ik aanbid Hem echter niet alleen omdat het een gebod is. Ik luister naar zijn raad, ik volg Hem na, ik heb Hem lief, ik vertrouw Hem, en ik heb geen andere goden voor zijn aangezicht. Niet alleen omdat hij God is, maar ook omdat Hij mijn liefhebbende en wijze Vader is.

GOD ONZE VADER

Iedereen die het Oude Testament bestudeert, beseft al snel dat dit de reden voor het eerste gebod is: 'Met wie wilt gij Mij vergelijken en gelijkstellen, aan wie Mij gelijk achten, dat wij elkander zouden gelijk zijn?' (Jesaja 46:5.) De heiligen in het Oude Testament wisten dat er niemand gelijk aan Hem was. Hanna prijsde Hem met de volgende woorden: 'Er is niemand heilig gelijk de Here, want niemand is er buiten U, en er is geen rots gelijk onze God' (1 Samuël 2:2).

Mijn moeder maakte mij als kind bekend met de aard van God door een verhaal uit haar eigen jeugd te vertellen: 'Als meisje liep ik met mijn broer van school naar huis. We

Christus vraagt van ons, net zoals Hij het de vrouw bij de bron vroeg, om Hem te volgen. Als we de aspecten van zijn karakter imiteren, imiteren we ook de Vader.

namen altijd een sluipweggetje langs een grote zwarte hond die ons achterna kwam als we zijn huis voorbij renden.

'Als we precies op het juiste moment begonnen te rennen, konden we een hek, en daarmee onze veiligheid, bereiken. Mijn broer zei altijd wanneer ik moest gaan rennen.

'Op een dag was ik alleen en ik begon niet op het juiste moment te rennen. De hond bedreigde me en ik bleef angstig als een standbeeld op de stoep staan. Toen hij op me afsprong, schreeuwde ik zo hard mogelijk: "Hemelse Vader, help me!"

Mijn moeder herinnerde zich dat de hond plotseling bleef staan, alsof hij werd tegengehouden. Ze kroop snel door het hek en wist dat haar gebed was verhoord.

Uit dat verhaal leerde ik de God kennen die mijn moeder aanbad. Het gaf me een veilig gevoel, een vertroosting die ik niet onder woorden kan brengen.

Mijn begrip aangaande het gebed is door de jaren heen toegenomen en ik besef dat de Heer naar ons luistert en ons zegent, zelfs als we geen duidelijke en rechtstreekse antwoorden op onze gebeden krijgen. God zal zijn hand uitstrekken om het hart van zijn zoons en dochters te beroeren, als zij Hem in hun leven toelaten. Er is absoluut niemand zoals Hij.

Paulus leerde: 'En, dat gij zonen zijt – God heeft de Geest zijns Zoons uitgezonden in onze harten, die roept: Abba, Vader' (Galaten 4:6). Er schuilt een eerbiedige ongedwongenheid in deze woorden. "Abba" is het woord dat kinderen uitspreken; het symboliseert onvoorwaardelijk vertrouwen. "Vader" brengt intelligent begrip van de relatie tot uitdrukking. Samen brengen zij de liefde en het verstandelijke vertrouwen van een kind tot uitdrukking' (W. E. Vine, *An Expository Dictionary of New Testament Words* [1966], 'Abba'). Dit vertrouwen stelde Job, Abraham, Jozef, Hanna en David in de gelegenheid om de moeilijkheden in hun leven het hoofd te bieden. Dat vertrouwen is de ruggegraat van het eerste gebed.

We vertrouwen God omdat wij weten dat Hij iedereen liefheeft. We zijn allemaal zijn kinderen. Jesaja schreef: 'Gij immers zijt onze Vader; want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet; Gij, Here, zijt onze Vader' (Jesaja 63:16). Deze tekst geeft aan dat ondanks het feit dat Abraham en Jakob zijn heengegaan, wij altijd op de hulp van onze hemelse Vader kunnen rekenen.

Tijdens de geboorte van mijn kinderen, tijdens die

kostbare, plechtige momenten dat ik ze voor het eerst kon vasthouden, heb ik de influisteringen van de Geest gevoeld die mij hun unieke eigenschappen kenbaar maakten. Toen ik voor het eerst met deze indrukken te maken kreeg, twijfelde ik wel. Maar toen mijn kinderen opgroeiden, werden de waarheden die tijdens hun geboorte werden ingefluisterd, bevestigd. Ik heb bewondering voor een God die mij op die manier raad geeft, en die zijn kostbare kinderen aan een aardse vader toevertrouwt.

Deze influisteringen hadden geen verrassing voor mij hoeven zijn. Heeft God Rebekka niet verteld over de strijdende tweeling in haar baarmoeder? (Zie Genesis 25:21–23.) En instrueerde Hij Simons vader niet 'wat [hij] met de jongen [moest] doen, die geboren zal worden'? (Richteren 13:8.) Er is absoluut niemand zoals Hij.

Tijdens mijn doop legde mijn moeder uit dat onze hemelse Vader en ik elkaar beloftes deden. Ze leerde mij dat God door middel van de Schriften beloftes deed aan mij, beloftes waar Hij aan is 'gebonden' als ik doe wat Hij zegt (zie LV 82:10). Ik kan me nog vaag herinneren dat een volwassene eens iets beloofde, en dat niet nakwam omdat ik 'toch maar een kind' was. Beloofd een koning iets aan een van zijn onderdanen met de verzekering om het na te komen? Als achtjarige stond ik daar en de Schepper van ontelbare werelden sloot een verbond met mij om zijn beloften na te komen.

Met ontzag voor die waarheid lezen we over de verbonden die God met de kinderen van Israël sloot, en over alle andere verbonden die in de Bijbel staan opgeschreven. Hoe geduldig was God met Simson? Pas toen Simson iedere 'nazireërgelofte' (Numeri 6:2) had gebroken, ontrok God zijn kracht. God is een geduldige en liefdevolle Vader. Er is absoluut niemand zoals Hij.

DE SCHEPPER VAN VREUGDE

De God die wij aanbidden, wil dat wij gelukkig zijn. Hij is werkelijk de Schepper van vreugde. 'In den beginne schiep God de hemel en de aarde' (Genesis 1:1). Toen ik klein was, wist ik niet veel over de hemel of de aarde. Maar ik wist wel dat er aan het eind van onze straat een veld vol met hagedissen en padden was. Als ik er een mee naar huis nam, zei mijn moeder altijd: 'Welk schepsel van God heb je vandaag gevonden?' Ik leerde God lief te hebben door de 'kleine schepsels' die Hij in het veld had verborgen, zodat ik ze

(BOVEN) FOTOGRAAF: SCOTT KNUDSEN; (ONDER) FOTOGRAAF: ROBERT HOLMGREN/TONY STONE IMAGES

We kunnen veel over God te weten komen, als wij zijn schepselen bestuderen – zelfs hagedissen of krabbetjes. 'De aarde is vol van de goedertierenheid des Heren' (Psalmen 33:5).

kon vinden. Maar ze waren niet alleen in het veld te vinden. We gingen vaak naar het strand, waar ik de hele dag bezig was om krabbetjes te zoeken. Ik vond het altijd een heerlijk gevoel als ze mijn hand kietelden. Als jongen dacht ik altijd dat

God hen had geschapen om de hand van de mens te kietelen. Ook zij waren kleine schepselen van God.

We kunnen veel over Hem te weten komen, als wij zijn schepselen bestuderen. Ha-

gedissen of krabbetjes zijn geweldig, vooral voor een zevenjarige jongen. Door deze schepselen leerde ik God liefhebben.

Toen ik ouder was, maakte ik graag wandeltochten door Glacier National Park. Ik stond een keer om vijf uur op en liep naar Lake Elizabeth. Er was geen golfje in het water. De bergtoppen erachter werden door de opkomende zon verlicht. Het zonlicht weerkaatste op de honderden watervalletjes. Er hing een roze gloed in de blauwe morgenlucht. Ik rook de dennebomen, voelde een briesje en luisterde naar een paar vogels. Woorden schieten te kort om dat geweldige

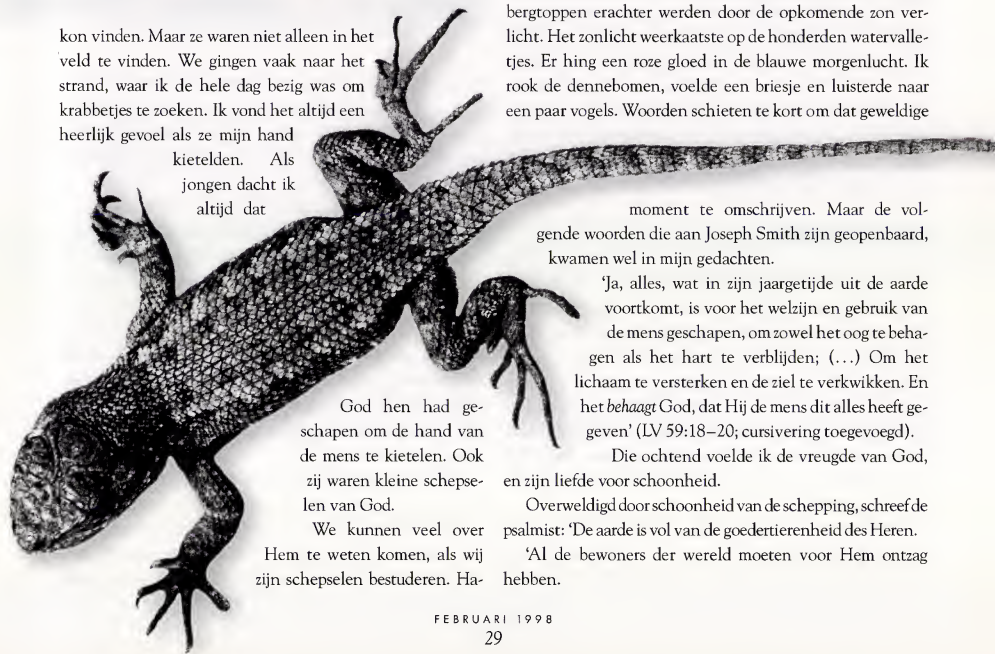
moment te omschrijven. Maar de volgende woorden die aan Joseph Smith zijn geopenbaard, kwamen wel in mijn gedachten.

'Ja, alles, wat in zijn jaargetijde uit de aarde voortkomt, is voor het welzijn en gebruik van de mens geschapen, om zowel het oog te behagen als het hart te verblijden; (...) Om het lichaam te versterken en de ziel te verkwikken. En het *behaagt* God, dat Hij de mens dit alles heeft gegeven' (LV 59:18–20; cursivering toegevoegd).

Die ochtend voelde ik de vreugde van God, en zijn liefde voor schoonheid.

Overweldigd door schoonheid van de schepping, schreef de psalmist: 'De aarde is vol van de goedertierenheid des Heren.

'Al de bewoners der wereld moeten voor Hem ontzag hebben.

'Hoe talrijk zijn uw werken, o Here, Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; de aarde is vol van uw schepselen' (Psalmen 33:5, 8; 104:24).

Ik nam mijn zoon en zijn vrienden een keer tijdens de zomer mee naar een aantal ravijnen in het zuiden van Utah. Op de laatste dag van onze reis liepen we door Muddy Creek, een smal, door water uitgesleten, ravijn. Muddy Creek heeft de prachtigste modder op aarde! Het was er gewoon geweldig!

De jongens vonden het heerlijk om langs de oever van de creek door de modder te baggeren en te glijden. Hoewel ze niet zo op de prachtige omgeving letten, waren hun reacties wel bijzonder positief. Ik keek naar de jongens die wild door de modder heenploeterden. Ze reageerden verwonderd op het geluid als zij hun voeten uit de modder trokken. Soms hebben we in ons leven het gevoel dat we geobserveerd worden; er heerst dan een bepaalde stilte waardoor we om ons heen gaan kijken. Die dag kreeg ik datzelfde gevoel en ik keek zelfverzekerd om me heen. Er was niemand. Maar Iemand stond te kijken. Maar ik kon zijn vreugde in onze vreugde herkennen.

Het is geweldig om anderen te zien genieten van hetgeen wij hebben gemaakt. Ook dat is een eigenschap van God. Hij is zowel de God van Muddy Creek als van Glacier National Park. Hij is zowel de Schepper van de mens als van de krabbetjes. Hij kan de vreugde van kinderen waarderen, terwijl Hij tegelijkertijd volwassenen een gevoel van ontzag en verwondering kan geven als Hij zichzelf door middel van zijn schepping openbaart. Er is absoluut niemand zoals Hij.

ALS GOD WORDEN

Als jongen had ik veel helden – fictieve en sporthelden. Maar mijn moeder zorgde er ook voor dat ik echte helden had – helden uit de Schriften. We hadden thuis een boek met bijbelverhalen, en mijn moeder las mij daar vaak uit voor. Toen ik wat ouder werd, gingen we uit de Schriften lezen. Na verloop van tijd werd ik te oud voor sport- en TV-helden. Maar ik had steeds meer helden uit de Schriften. Ik besepte al snel dat het geweldige personen waren, omdat zij God aanbaden. De invloed van God gaf hun waardigheid, moed en medeleven.

John Taylor heeft gezegd: 'Een mens kan als mens alle waardigheid bereiken die een mens kan ontvangen; maar er is een God voor nodig om hem tot de waardigheid van God

In onze Heiland kunnen we zien waar onze aanbidding ons uiteindelijk zal brengen. Welke andere aanbidding brengt de mens tot zulke hoogten? God heeft geboden: 'Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben.' Waarom? Omdat we door geen enkele andere god zoals Hij kunnen worden.

FOTOGRAF: CRAIG DIMOND. RECHTS: HARRY ANDERSON, JESUS CHRISTUS

te verheffen' (*The Mediation and Atonement* [1882], blz. 145). Geen enkele andere invloed of macht kan gewone mensen in geestelijke reuzen veranderen zoals we die in de Schriften vinden. Alleen door de aanbidding van God kunnen we die waardigheid verkrijgen.

Toen ik op zending was, ontmoette ik een hedendaagse apostel, ouderling Boyd K. Packer. Alle zendingelingen stonden in het kerkgebouw op hem te wachten. We waren opgewonden en stonden allemaal te praten. Ik stond met mijn rug naar de deur toen ouderling Packer arriveerde. Zonder hem te zien, wist ik dat hij de zaal was binnengekomen. Hij vulde de zaal met dezelfde macht en zuiverheid die ik bij mijn moeder had gevoeld. Het leek wel of hij zo uit een van de verhalen uit de Schriften was gestapt. Ik dacht: *zo ontwikkelt een man zich die zijn hele leven gehoorzaam aan God is en in contact met God staat.*

Ik heb deze grootsheid ook in andere mensen ontdekt. Buiten het feit dat ik mij verwonder over Gods macht, houd ik van mijn hemelse Vader omdat Hij mij inspireert om een beter mens te worden. Als we Hem geduldig gehoorzamen, zal ons leven op het zijne gaan lijken, met het leven van de

Heiland als voorbeeld. In onze Heiland kunnen we zien waar onze aanbidding ons uiteindelijk zal brengen. Welke andere aanbidding brengt de mens tot zulke hoogten? God heeft geboden: 'Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben' (Exodus 20:3). Waarom? Omdat we door geen enkele andere god zoals Hij kunnen worden.

WARE AANBIDDING

Wij moeten leren wat het betekent om God werkelijk te aanbidden. Mijn zesjarige zoon leerde mij de betekenis van ware aanbidding toen ik op een dag een les aan het voorbereiden was. Hij was aan het spelen toen hij zag dat ik een aantal teksten in mijn Schriften onderstreepte. Hij liet zijn speelgoed vallen, rende naar zijn kamer en kwam terug met zijn eigen Schriften. Hij ging naast me op het bed liggen, op dezelfde manier als ik en sloeg zijn Schriften open.

Tijdens het volgende half uur merkte ik dat hij met mijn gekleurde potloden aan het onderstrepen was. Toen ik klaar was, liet hij mij zijn werk zien. Op de een of andere manier had hij de bladzijde gevonden waar ik mee aan het werk was. In zijn eigen boek zag ik een identieke kopie van mijn eigen werk. Hij had dezelfde woorden met dezelfde kleuren onderstreept. Ook mijn pijlen, lijnen en nummers had hij overgenomen. Hij had zelfs mijn opmerkingen in de kantlijn overgeschreven totdat hij met zijn grote letters geen ruimte meer had. Verontschuldigend, en bijna in tranen, zei hij: 'Mijn lijnen zijn niet zo recht als de jouwe.'

Door deze eenvoudige gebeurtenis leerde ik een belangrijk beginsel: werkelijke aanbidding is imitatie. We moeten ons wereldlijke speelgoed laten vallen, het leven van de Heiland aandachtig bestuderen, en zijn eigenschappen proberen te imiteren. Op die manier imiteren we ook de Vader. Ons leven is niet zondeloos zoals zijn leven, maar de macht van de verzoening is voldoende als onze liefde en inzet oprecht en ernstig zijn. Het uiteindelijke resultaat van onze aanbidding zal godschap zijn. En ook een gelukkiger, vrediger leven hier op aarde.

Het kost inspanning en opoffering om als God te worden, maar de Heer heeft ons zijn voortdurende hulp toegezegd. Tegen het oude Israël heeft Hij gezegd: 'Hoor naar Mij, huis van Jakob en geheel het overblijfsel van het huis Israël, die door Mij gedragen zijt van moeders lijf aan, opgenomen van de moederschoot af.

'Tot de ouderdom ben Ik dezelfde en tot de grijsheid toe zal Ik u torsen; Ik heb het gedaan en Ik zal dragen, Ik zal torsen en reddend.

'Met wie wilt gij Mij vergelijken en gelijkstellen, aan wie Mij gelijk achten, dat wij elkander zouden gelijk zijn?' (Jesaja 46:3-5.)

We kunnen de goden van de wereld aanbidden en ze als een last meedragen, of we kunnen van de wieg tot het graf door de Heer op een hoger plan gedragen worden.

GOD ONVERSCHILLIG?

De beschrijving die ik van God heb gegeven, is heel persoonlijk. Het is geen complete beschrijving, want ik heb de vele aspecten van zijn karakter nauwelijks besproken. Toch zullen sommigen zeggen: 'Maar hoe zit het met de God van het Oude Testament, de God die de volledige vernietiging van de Amalekieten tot aan het laatste levende wezen gebod?' (Zie 1 Samuël 15:2-3.) En hoe zit het met natuurrampen? En met meedogenloze mensen? Ik heb geen antwoord op de vragen die door de tegenstellingen in het aardse leven worden opgeroepen. Maar we hoeven niet helemaal in het duister te tasten.

Af en toe worden we allemaal geconfronteerd met onrechtvaardigheid, pijn en verdriet. Hoe kunnen wij deze omstandigheden van menselijk lijden vol vertrouwen in overeenstemming brengen met een God die de gebeden van een jongetje verhoort? In het Oude Testament staan de ontroerende smeekbeden om begrip. Job heeft met dit onderwerp geworsteld, en ook het volk van Maleachi toen zij zeiden: 'Nutteloos is het God te dienen; wat gewin geeft het, dat wij zijn geboden onderhouden en dat wij in rouw gaan voor het aangezicht van de Here der heerscharen?

'En nu, wij prijzen de overmoedigen gelukkig; niet alleen worden zij gebouwd, terwijl zij goddeloosheid bedrijven' (Maleachi 3:14-15).

Bij mij begon het werkelijke begrip zich te ontwikkelen toen ik vader werd en mij meer bewust werd van het doel en de beproevingen van het leven. God verwacht van zijn kinderen dat zij op Hem lijken, dat zij zijn volmaking weerspiegelen. En wat voor persoon is God dan? Hij is vervuld van genade, barmhartigheid, medeleven en naastenliefde. Hij werkt aan het geluk van zijn kinderen. Hij is dienstbaar en vergevengszind. Wij moeten dergelijke eigenschappen

ook verwerven om op Hem te lijken. Wat voor ervaringen in het leven zijn het meest bevorderlijk voor de ontwikkeling van deze eigenschappen? Als anderen lijden, voelen we medeleven en barmhartigheid. Als anderen tegen ons zondigen, moeten we hen vergeven. Door de noden van anderen leren we dienstbetoon, medeleven en naastenliefde. De moeilijkste periodes in ons eigen leven zijn vaak de beste momenten om goddelijke eigenschappen te ontwikkelen.

In dit leven moeten we beslissingen nemen. We kunnen door de pijn in het leven wreedheid, onverschilligheid en twijfel in onszelf ontwikkelen. Of we kunnen barmhartigheid, wijsheid en geloof ontwikkelen. Het is volledig afhankelijk van de manier waarop wij op de onvoorspelbare gebeurtenissen in het leven reageren.

Toen ik op een dag in de tempel zat, in de tijd dat mijn kinderen tiener werden, bad ik tot God: 'Vader, ik ben bereid om alles op te offeren als u mijn kinderen wilt zegenen en terug in uw tegenwoordigheid wilt leiden.' Het was een van de oprechtste gebeden die ik ooit had uitgesproken. Ik was bereid om iedere pijn te ondergaan als mijn lijden ervoor zou zorgen dat mijn kinderen de goddelijke eigenschappen zouden ontwikkelen. Ik denk dat de meeste ouders dit verlangen wel herkennen. Dat is niet alleen aan mij voorbehouden.

Zo gaat het ook met onze wijze Vader in de hemel. Met een veel groter perspectief dan wij, staat hij het lijden in ons leven toe, soms zelfs intensief lijden. Hij weet echter dat het meestal barmhartigheid, medeleven, vergevengszindheid en naastenliefde tot gevolg heeft. Dergelijke groei is een onderdeel van de weg naar de verhoging, een onderdeel van het doel van onze aardse beproevingen.

DE ENIGE WEG

'Gij zult geen andere goden voor mijn aangezicht hebben', gebiedt onze Vader. Hem aanbidden is de enige weg tot geluk. Er is gewoon geen andere manier.

In de Schriften wordt de liefde van de Heer voor ons, vergeleken met de liefde van een bruidegom voor zijn bruid (zie Jesaja 61:10; 62:5). Tijdens een tempelhuwelijk vroeg ik eens aan de bruid hoe laat ze was opgestaan. 'Vier uur', antwoordde ze.

Ik stelde de volgende vraag: 'Waarom zo vroeg?'

'Ik wil er op deze dag voor mijn man mooier uitzien dan ooit tevoren.'

Ook wij moeten het verlangen ontwikkelen om in onze rechtschapenheid net zo mooi te zijn als een bruid op haar trouwdag. Moge onze liefde voor God de woorden van liefde van Portia voor Bassanio weerspiegelen.

*Gij ziet mij, heer Bassanio, voor u staan,
Zoals ik ben; en hoewel 'k voor mijzelf
Niet zo eerzuchtig in mijn wens ben dat ik
Mijzelf veel beter wensen zou, zou 'k nu
Wel honderdmaal verdubbeld willen zijn,
Wel duizendmaal zo schoon*

(William Shakespeare, *De koopman van Venetië*, derde bedrijf, tweede toneel, de regels 149-154).

Er is absoluut geen andere God zoals de onze. De manier waarop wij Hem aanbidden, moet in overeenstemming zijn met onszelf en met de persoon die wij kunnen worden, en met Hem en alles wat Hij voor ons heeft gedaan. □

In dit leven moeten we beslissingen nemen. We kunnen door de pijn in het leven wreedheid, onverschilligheid en twijfel in onszelf ontwikkelen. Of we kunnen barmhartigheid, wijsheid en geloof ontwikkelen. De moeilijkste periodes in ons eigen leven zijn vaak de beste momenten om goddelijke eigenschappen te ontwikkelen.

MIJN EIGEN REDDI

Ik was ernstig gewond en meer dan 950 kilometer van huis. En ik had hulp nodig die de artsen niet konden geven.

T. Sean Wight
ILLUSTRATOR: PAUL MANN

Ik strompelde bij de elektrische zaag vandaan, mijn oren suidsen en mijn maag draaide zich om. Warm bloed liep over mijn elleboog en stroomde op de betonvloer. Met de palm van mijn onbeschadigde hand hield ik de warboel aan mijn andere arm vast. Ik was doodsbang vanwege al het rode bloed, de witte botten en vergelende huid.

'Tim, wat is er gebeurd? Tim? Tim!'

Ik hoorde iemand mijn naam roepen. Het was Jeff, de enige andere medewerker. Ik zag hem in mijn wazige gezichtsveld op mij af rennen.

'Ga hulp halen! Bel voor een ziekenwagen! Schiet op!' schreeuwde ik, en Jeff rende naar buiten.

Helemaal alleen, ging ik op een grote rol plastic liggen en probeerde tegen de

duizeligheid te vechten. Ik had net mijn eerste jaar op de universiteit afgemaakt en had de baan van mijn leven gevonden – voor de boswachterij van de Verenigde Staten in het afgelegen gebergte van zuidwest-Colorado. Een week daarvoor had ik mijn zendingsoeproep ontvangen. Ik zou naar Melbourne (Australië) gaan. Ik zou mijn zomerbaan in Colorado afmaken en mij vervolgens bij het opleidingsinstituut voor zendingelingen in Provo (Utah) melden.

Waar blijven ze nou? Vroeg ik me af. Ik probeerde op te staan om naar buiten te gaan, in mijn auto te stappen en zelf naar het ziekenhuis te rijden. Maar door de duizeligheid ging ik weer op het gladde plastic liggen en sloot mijn ogen. Al snel hoorde ik de sirene van de ambulance.

NGSTEAM

'Hij is hier', hoorde ik Jeff zeggen.

Toen ik mijn ogen opende, zag ik Jeff en een man en vrouw in uniform over mij heengebogen staan. Bijna tegelijkertijd pakte de man mijn beschadigde hand en de vrouw mijn pols.

'Alles komt in orde', zei de man, terwijl hij mijn hand met een verband omwikkelde. Ik was opgelucht dat ik de verwonding niet meer kon zien.

'Hoe oud ben je?' vroeg de vrouw.

Ik fluisterde het antwoord. Mijn keel was droog, waardoor ik moeilijk kon praten. Ze stelde meer vragen, over allergieën, medische problemen uit het verleden, en of ik medicijnen gebruikte. Ik beantwoordde alle vragen zo snel als ik kon, tot ze bij de laatste vraag kwam.

'Welk familielid zal ik bellen om naar het ziekenhuis te komen?'

Ik dacht aan huis, meer dan 950 kilometer bij mij vandaan. Mijn moeder had nu pauze op haar werk, mijn vader zou liggen te slapen na zijn nachtdienst als bewaker. Mijn jongere zus Erin zou op school zijn.

'Tim?'

'Er is niemand die naar het ziekenhuis kan komen. Ik heb geen familie in Colorado', antwoordde ik. Toen ik in de ambulance werd gedragen en naar het ziekenhuis reed, moest ik aan de momenten tijdens die zomer denken dat ik door de afgelegen wildernis trok om beschadigde paden te repareren, en dagenlang niemand had gesproken. Als ik dan terug in het stadje kwam, voelde ik me altijd eenzaam en alleen, net zoals ik me nu voelde.

'Tim.' Het was de vrouw van de ambulance. Haar stem klonk ver weg.

Ze vroeg: 'Kan ik iemand anders bellen – een predikant of een priester?'

Ik dacht aan de kleine gemeente in Gunnison (Colorado). De leden waren de afgelopen maanden bijzonder aardig voor me geweest, maar ik wilde ze niet lastig vallen met dit probleem. Ik keek naar beneden. Het bloed had het verband doorweekt. Ik gruwelde bij de gedachte aan het opengereten vlees.

Uiteindelijk zei ik: 'Bel Willy Akers of Bud Smith.' President Akers was pas als gemeentepresident geroepen en Bud Smith was zijn raadgever.

'Ik ken Willy. Zodra we in het ziekenhuis zijn, zal ik hem bellen', zei ze zelfverzekerd.

De ambulance stopte voor het kleine ziekenhuis. Ik zag de arts op me staan wachten. Toen we eenmaal binnen waren, keek ik rond in de kleine ziekenhuiskamer terwijl ze me op een van de onderzoekstafels legden. De arts sprak rustig tegen de verpleegster terwijl hij het donkerrode verband eraf haalde. Ik keek de andere kant op.

Toen hij uiteindelijk klaar was, zei hij tegen de verpleegster dat ze er weer verband omheen moest doen. Zonder een woord te zeggen, liep hij weg. Ik hoorde zijn stem toen hij in de kamer ernaast aan de telefoon was. Ik wist dat hij over mij sprak. Na een paar minuten kwam hij weer terug.

'Tim,' zei hij, en hij sprak langzaam, 'je hebt jezelf vrij ernstig verwond en ik heb hier niet de faciliteiten en de kennis om iets voor je te doen. Ik heb net voor een helikopter gebeld om je naar een ziekenhuis in Denver te vliegen. Zij zullen daar hun uiterste best doen om je hand te redden. Ondertus-

sen zal ik je wat pijnstillers geven om de reis wat de vergemakkelijken. Heb je nog vragen?'

Ik kreeg er met moeite een zwak 'nee' uit. Toen begon ik na te denken over hetgeen hij net had gezegd. De woorden 'om je hand te redden' herhaalden zich maar in mijn gedachten. Ik had me nog nooit zo ernstig verwond dat ik meer dan een paar hechtingen nodig had. En nu werd ik met het feit geconfronteerd dat ik mijn hand zou kunnen verliezen.

'Het is maar goed dat dit gebeurde terwijl ik tussen de middag thuis was, anders had je me nooit kunnen bereiken', zei president Akers toen hij de kleine kamer kwam binnenlopen. Broeder Smith liep vlak achter hem. 'Ik begrijp dat je een helikoptertochtje gaat maken.' Ik knikte. Ik was te zwak om te spreken.

'Wil je een zegen hebben?' vroeg Bud. Ik knikte opnieuw, en in het met gordijnen afgesloten gedeelte van de ziekenhuiskamer in dat kleine ziekenhuis werden mij twee dingen beloofd: dat het met mijn hand goed zou komen en dat ik in staat zou zijn om mijn zending naar Australië te vervullen. President Akers ging terug naar zijn werk, en broeder Smith bleef bij me totdat ik naar de helikopter werd gebracht.

'Nu ben ik echt helemaal alleen', dacht ik, terwijl we over Gunnison vlogen. Ik kende een paar mensen in dit stadje met zeskundigen inwoners. Maar in Denver, een stad met meer dan een half miljoen inwoners, kende ik helemaal niemand.

Maar dat was niet helemaal waar. Toen de helikopter landde, en ik door

de open deuren van het ziekenhuis naar binnen werd gereden, werd ik door een zendelingechtpaar van het Zendingsgebied Denver (Colorado) begroet. Hun grijze haar en vriendelijke glimlach deed me aan mijn grootouders denken.

'De vrouw van je gemeentepresident heeft gebeld en gevraagd of we je van de week een keer wilden bezoeken, en we zijn meteen gekomen', zei zuster Jeffreys. Ze zaten tot laat in de middag naast mijn bed, totdat ik naar de operatiekamer werd gebracht.

Ik wilde dat broeder en zuster Jeffreys konden blijven, maar we wisten dat ze niet in de operatiekamer zouden worden toegelaten. Ik nam afscheid van hen en keek hen na toen zij door de lange gang wegliepen.

'Hallo, ik ben Lile Hilleman, een van de anesthesisten', zei een man die naar mijn bed toeliep. 'Mijn dienst was eigenlijk om half vijf afgelopen, maar toen ik zag dat je buiten mij de enige mormoon in dit ziekenhuis bent, heb ik gevraagd of ik je anesthesist mocht zijn.'

'Weet je wel wat je moet doen?' Ik maakte voor de eerste keer na mijn ongeluk een grapje.

'Voor jou zal ik het snel leren', zei hij lachend.

De chirurgen waren meer dan veertien uur bezig om de schade te herstellen, en ik moest twee weken in het ziekenhuis in Denver blijven.

De dag na het ongeluk vloog mijn moeder van Orem (Utah) naar Denver, en ze werd in het ziekenhuis door de volrijzendelingen opgevangen. Ze bleef drie dagen in Denver en logeerde bij kerkleden die ze nog nooit had ontmoet.

Nadat mijn moeder naar huis was gegaan en gedurende de daaropvolgende weken kreeg ik geregeld bezoek van broeder en zuster Jeffreys en broeder Hilleman. Ook werd ik drie keer per week door zes leden van de plaatselijke alleenstaandenwijk bezocht, die me probeerden op te vrolijken. De avond voordat ik uit het ziekenhuis zou worden ontslagen, hebben ze me 'gekidnapt' en me meegenomen naar een ijszaak vlak bij het ziekenhuis.

Ik ben naar huis gevlogen, en na nog zes operaties en maandenlange revalidatie kon ik mijn hand weer gebruiken. Hoewel mijn zendingsoproep zes maanden werd uitgesteld,

heb ik twee jaar met extra energie gewerkt. Want nu kon ik de mensen in Melbourne over hun liefhebbende broeders en zusters onderwijzen die zij als lid van de kerk altijd zullen hebben. □

Toen de helikopter landde, stond er een zendelingechtpaar op me te wachten. In de operatiekamer was ook een lid van de kerk aanwezig. Het leek wel of ik mijn eigen geestelijke reddingsteam had.

TEMPELS IN BEDRIJF

1870-1880

1. St. George-tempel
6 april 1877
Daniel H. Wells
Opnieuw ingewijd
11 november 1975
Spencer W. Kimball

1880-1890

2. Legan-tempel
17 mei 1884 John Taylor
Opnieuw ingewijd
13 maart 1979
Spencer W. Kimball

3. Manti-tempel
17, 21 mei 1888
Wilford Woodruff en
Lorenzo Snow
Opnieuw ingewijd
14 juni 1985
Gordon B. Hinckley

1890-1900

4. Salt Lake-tempel
6 april 1893
Wilford Woodruff

1900-1920

5. Hawaïi-tempel
27 november 1919
Heber J. Grant
Opnieuw ingewijd
13 juni 1978
Spencer W. Kimball

1920-1930

6. Alberta-tempel
26 augustus 1923
Heber J. Grant
Opnieuw ingewijd
22 juni 1991
Gordon B. Hinckley

1930-1950

8. Idaho Falls-tempel
23 september 1945
George Albert Smith

50. St. Louis-tempel

1 juni 1997
Gordon B. Hinckley

49. Mount

Timpanogos-tempel
13 oktober 1996
Gordon B. Hinckley

48. Hongkong-

tempel
26 mei 1996
Gordon B. Hinckley

47. Beautiful-tempel

8 januari 1995
Howard W. Hunter

46. Orlando-tempel

9 oktober 1994
Howard W. Hunter

45. San Diego-tempel

25 april 1993
Gordon B. Hinckley

44. Toronto-tempel

25 augustus 1990
Gordon B. Hinckley

43. Las Vegas-tempel

16 december 1989
Gordon B. Hinckley

42. Portland-tempel

19 augustus 1989
Gordon B. Hinckley

41. Frankfurt-tempel

28 augustus 1987
Ezra Taft Benson

NIEUWE TEMPELS

51. Vernal-tempel
2 november 1997
Gordon B. Hinckley

TEMPELS IN AANBOUW

Bogotá-tempel
Boston-tempel
Cachabamba-tempel
Guayaquil-tempel
Madrid-tempel
Preston-tempel
Recife-tempel
Santo Domingo-tempel

AANGEKONDIGDE TEMPELS

Albuquerque-tempel
Anchorage-tempel
Billings-tempel
Campinas-tempel
Colonia Juarez-tempel
Houston-tempel
Monterrey-tempel
Monticello-tempel
Nashville-tempel
New York-tempel
Pórtia Alegre-tempel
Valencia-tempel (Venezuela)

1990-heden

1980-1990

1980-1990

De kerk heeft nu 51 in bedrijf zijnde tempels. Het nummer naast iedere tempel geeft de volgorde aan waarin de tempel werd ingewijd, met als eerste de

tempel in Utah, die in 1877 in St. George werd ingewijd. De naam van iedere tempel wordt gevolgd door de datum van de inwijding en de persoon die de inwijding heeft verricht.

1950-1960

9. Zwitserse tempel
11 september 1955
David O. McKay
Opnieuw ingewijd
23 oktober 1992
Gordon B. Hinckley

10. Los Angeles-tempel
11 maart 1956
David O. McKay

11. Nieuw-Zeeland-tempel
20 april 1958
David O. McKay

12. Londen-tempel
7 september 1958
David O. McKay
Opnieuw ingewijd
18 oktober 1992
Gordon B. Hinckley

13. Oakland-tempel
17 november 1964
David O. McKay

14. Ogden-tempel
18 januari 1972
Joseph Fielding Smith

15. Provo-tempel
9 februari 1972
Joseph Fielding Smith
(voorgelezen door
Harold B. Lee)

16. Washington-tempel
19 november 1974
Spencer W. Kimball

17. São Paulo-tempel
30 oktober 1978
Spencer W. Kimball

18. Tokio-tempel
27 oktober 1980
Spencer W. Kimball

19. Seattle-tempel
17 november 1980
Spencer W. Kimball

20. Jordan River-tempel
16 november 1981
Spencer W. Kimball
(voorgelezen door
Marion G. Romney)

21. Atlanta-tempel
1 juni 1983
Gordon B. Hinckley

22. Agaña-tempel
5 augustus 1983
Gordon B. Hinckley

23. Nuku'alofa-tempel
9 augustus 1983
Gordon B. Hinckley

24. Santiago-tempel (Chili)
15 september 1983
Gordon B. Hinckley

25. Papeete-tempel
27 oktober 1983
Gordon B. Hinckley

26. Mexico-Stad-tempel
2 december 1983
Gordon B. Hinckley

27. Boise-tempel
25 mei 1984
Gordon B. Hinckley
Opnieuw ingewijd
29 mei 1987 James E. Faust

28. Sydney-tempel
20 september 1984
Gordon B. Hinckley

29. Manila-tempel
25 september 1984
Gordon B. Hinckley

30. Dallas-tempel
19 oktober 1984
Gordon B. Hinckley
Opnieuw ingewijd
5 maart 1989
Gordon B. Hinckley

31. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

32. Guatemala-Stad-tempel
14 december 1984
Gordon B. Hinckley

33. Freiberg-tempel
29 juni 1985
Gordon B. Hinckley

34. Dallas-tempel
19 oktober 1984
Gordon B. Hinckley
Opnieuw ingewijd
5 maart 1989
Gordon B. Hinckley

35. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

36. Dallas-tempel
19 oktober 1984
Gordon B. Hinckley
Opnieuw ingewijd
5 maart 1989
Gordon B. Hinckley

37. Manila-tempel
25 september 1984
Gordon B. Hinckley

38. Sydney-tempel
20 september 1984
Gordon B. Hinckley

39. Dallas-tempel
19 oktober 1984
Gordon B. Hinckley
Opnieuw ingewijd
5 maart 1989
Gordon B. Hinckley

40. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

41. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

42. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

43. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

44. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

45. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

46. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

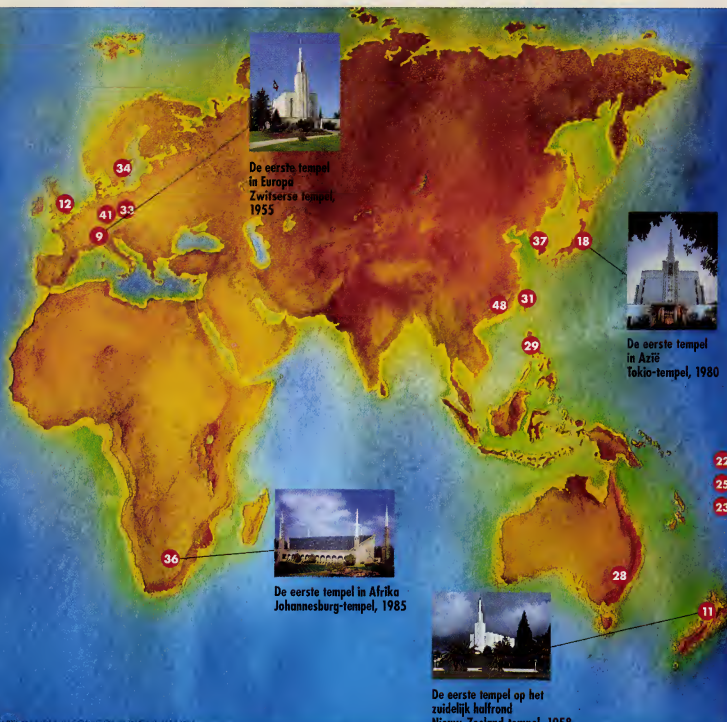
47. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

48. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

49. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

50. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

51. Taipei-tempel
17 november 1984
Gordon B. Hinckley

De eerste tempel in Europa
Zwitserse tempel, 1955

De eerste tempel in Afrika
Johannesburg-tempel, 1985

De eerste tempel op het zuidelijk halfrond
Nieuw-Zeeland-tempel, 1958

De eerste tempel in Azië
Tokio-tempel, 1980

0661-0861

GETROUW, WELWILLEND, DEUGDZAAM, OPRECHT:
DE PIONIERS IN DE

Filipijnen

De Heer heeft veel
inwoners van de Filipijnen
die dienstbaar zijn geweest
en aan de groei van de
kerk hebben bijgedragen,
versterkt en gevormd.

R. Lanier Britsch

Vanaf 1961 begonnen de voltijdzendingen in de Filipijnen te werken. Toen in 1984 de Manila-tempel werd ingewijd, was de kerk van een handvol leden uitgegroeid tot meer dan 75 duizend heiligen der laatste dagen, 15 ringen en talrijke districten, wijken en gemeenten. Tegenwoordig zet die groei zich flink door, met nu bijna 400 duizend leden.

De zaden voor deze opmerkelijke groei werden door militairen, leden van de kerk, in de grond gelegd. Tijdens de oorlog tussen Spanje en Amerika in 1898 werden de soldaten Willard Call en George Seaman uit Utah als zending aangesteld, maar zij hadden geen bekeerlingen. Een halve eeuw later, tijdens de Tweede Wereldoorlog, trokken veel mormoonse militairen met de geallieerde troepen voor de Filipijnen. In 1944 en 1945 hielden die soldaten op verschillende plaatsen kerkdiensten, en veel van hen waren nog in de Filipijnen toen de oorlog voorbij was. Tijdens de Koreaanse oorlog kwamen er opnieuw mormoonse militairen naar de Filipijnen.

Op Clark Air Force Base, vlakbij Manila, woonden jarenlang honderden kerkleden. Op die plaats heeft president Joseph Fielding Smith op 21 augustus 1955 de Filipijnen toegewijd voor de prediking van het evangelie.

MAXINE TATE GRIMM

Onder de honderden buitenlandse heiligen der laatste dagen die in de Filipijnen hebben gewoond en gediend, valt Maxine Tate Grimm duidelijk op als pionier die veel gedaan heeft om de kerk in die beginjaren te sterken. Maxine Tate kwam in 1945 in de Filipijnen aan als medewerkster van het Rode Kruis. Na de oorlog trouwde ze met E. M. 'Pete' Grimm, kolonel in het Amerikaanse leger. Hij woonde al

Maxine Grimm (onder), en (rechts) met mormoonse militairen, was een van de honderden buitenlandse kerkleden die het fundament van het zendingswerk in de Filipijnen en de uiteindelijke bouw van de Manila-tempel (links) hebben gelegd.

lang in Manila, en daar gingen ze ook wonen. Jarenlang werkte zuster Grimm voortdurend aan de groei van de kerk in Azië. Hoewel Pete pas in 1967 lid van de kerk werd, gebruikte hij al zijn middelen en invloed om de groei van de kerk te bevorderen, niet alleen in de Filipijnen maar ook in Indonesië en andere landen in zuidoost-Azië.

Zuster Grimm was bijna overal aanwezig waar het zendingswerk zou kunnen worden toegelaten. Haar huis was het middelpunt van kerkactiviteiten, en de meeste van de eerste tweeduizend dopelingen in Manila werden in haar zwembad gedoopt. Zuster Grimm bespeelde haar draagbare orgel tijdens veel kerkdiensten en activiteiten.

'Ik kan haar inspanningen niet voldoende prijzen', zegt president Gordon B. Hinckley. 'Ze was een echte pionier op dat eiland, waar we nu een degelijk ledental hebben.'¹

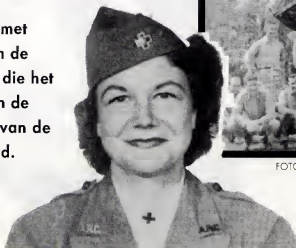
Tot 1961 organiseerden zuster Grimm en haar twee kinderen zelf allerlei kerkactiviteiten of met andere mormoonse gezinnen, behalve als ze naar een conferentie op de Clark Air Force Base of de Subic Bay Naval Station gingen. In 1961 begon dit te veranderen.

HET ZENDINGSWERK BEGINT

Amerikaanse militairen en hun gezinsleden en anderen die in de Filipijnen woonden, hielden van het Filipijnse volk en in 1960 verzochten ze ouderling Gordon B. Hinckley, toen assistent van het Quorum der Twaalf Apostelen en verantwoordelijk voor de kerk in Azië, dringend om de Filipijnen voor het zendingswerk te openen.²

FOTO MET TOEGESTEMMING VAN MAXINE TATE GRIMM

Tijdens zijn eerste bezoek aan de Filipijnen in 1960 besefte ouderling Hinckley dat de Filipijnen een geweldige zendingsveld zou zijn. Door een aantal juridische problemen werd de officiële erkenning van de kerk vertraagd, maar ouderling Hinckley en Robert S. Taylor, president van het zendingsgebied in het zuidelijke Verre Oosten, waren ervan overtuigd dat er snel toestemming zou worden gegeven om zendelingen tot het land toe te laten. Met toestemming van het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf Apostelen werd er op 28 april 1961 een bijeenkomst bij de Amerikaanse begraafplaats voor oorlogsslachtoffers georganiseerd om het zendingswerk in te luiden.

Op een rustige, vredige ochtend om half zeven verzamelden zich ongeveer honderd kerkleden bij de kapel van de begraafplaats – voornamelijk militairen en hun gezinsleden, maar David Lagman, een Filipijns lid, was er ook. Aan het eind van de korte bijeenkomst sprak ouderling Hinckley een gebed uit waarin hij zegeningen 'over het volk van dit land afsmeekte, dat ze vriendelijk en gastvrij zullen zijn, dat ze aardig en hoffelijk tegen de bezoekers zullen zijn, en dat er velen, ja Heer, we bidden dat er vele duizenden onze boodschap mogen ontvangen en erdoor gezegend mogen worden (...) We bidden dat er veel mensen, getrouwe, welwillende, deugdzame, oprechte mensen zullen zijn die lid van de kerk zullen worden.³

Sinds die tijd is zijn gebed veelvuldig beantwoord. De visums voor de voltijdzendingen werden al snel afgegeven, en op 5 juni 1961 werden de eerste vier zendelingen vanuit Hongkong naar Manila overgeplaatst. De zendelingen werden die dag, waarschijnlijk door de nieuwsgierigheid van de mensen, in ieder huis waar zij kwamen, binnengelaten.

Nadat de zendelingen gearriveerd waren, werd veel pionierswerk in de kerk door Filipijnse bekeerlingen gedaan. Ondanks de enorme economische problemen en de natuurrampen zijn zij voortgegaan om het koninkrijk van God op hun eilanden te vestigen.

RUBEN EN NENITA GAPIZ

Ruben Gapiz en Nenita Reyes waren een van de eersten die lid van de kerk werden. Nenita werd op 25 november 1961 gedoopt. Zij was de vijfde persoon die lid van de kerk werd na de inluiting van het zendingswerk. Ze was net afgestudeerd toen haar zwager de zendelingen naar haar toe stuurde. Haar reactie en de reactie van verschillende familiesleden was meteen positief. Nenita werd al snel geroepen als muziekleider voor de groeiende groep leden in het gebied Manila. Sindsdien heeft ze in de presidiums van de jongevrouwen, de zustershulpvereniging en het jeugdwerk gewerkt.

FOTOGRAF: MARVIN K. GARDNER

Uiterst links: Heiligen der laatste dagen leren al snel dat tempelwerk heel voldoeninggevend is, hoewel de reis wel urenlang kan duren.

Links: Ouderling Bajarn en ouderling Caday zijn een van de vele autochtone zendelingen die het evangelie in de Filipijnen prediken.

Rechts: Ruben en Nenita Gapiz waren een van de eerste Filipijnse leden van de kerk. Hij is nu een van de gebiedszeventigen.

Ruben Gapiz was al in Nanita geïnteresseerd voordat hij interesse in de kerk kreeg. Als getalenteerd gitaarspeler werd hij al snel gevraagd om kerkleden te begeleiden toen zij op een avond kerstliederen gingen zingen. Hij was teleurgesteld dat hij niet zou worden betaald en stond op het punt om weg te gaan toen hij Nenita zag dirigeren. Hij bleef, luisterde uiteindelijk naar de zendelingen en werd een jaar na Nenita gedoopt.

Twee jaar later waren Ruben en Nenita de eerste Filipijnse heiligen der laatste dagen die in het huwelijk traden. Bijna iedereen uit de gemeente was bij de ceremonie en het feest daarna aanwezig. Ze werden uiteindelijk met vier dochters gezegend.

Ruben had een aantal roepingen in de kerk, maar hij was niet zo toegewijd als zuster Gapiz, hoewel zijn getuigenis wel bleef groeien. Volgens Nenita werd hij in 1975 echter 'door de Heer op de vingers getikt en wakker geschud.' Er werd kanker in Rubens luchtwegen ontdekt. De verwachting was dat hij niet meer dan een paar jaar te leven zou hebben. Hun oudste kind was pas tien jaar toen de kanker werd ontdekt. Ruben wilde enorm graag blijven leven om zijn gezin groot te brengen.

Hij herinnert zich: 'In augustus 1978 kreeg ik mijn patriarchale zegen van patriarch F. Briton McConkie. Mijn vrouw was ook aanwezig (...). De patriarch wist niets van mijn ziekte af. Tegen het einde van de zegen sprak hij de volgende woorden uit waardoor de tranen in mijn ogen sprongen en waardoor mijn vrouw zachtjes begon te huilen: "U zult een volledig leven leiden en veel leidinggevendende taken in de kerk vervullen."

'Na de zegen vroeg de patriarch waarom ik huilde. Ik vertelde hem dat ik kanker had, niet meer dan twee jaar te leven had, en dat de zegen die hij net had uitgesproken bijna te hoopvol klonk (...). Die dag kwam ik erachter dat de Heer mijn gebeden had beantwoord.¹⁴

De zegen schudde zijn toewijding aan het evangelie wakker. 'Hij werd een andere man', zegt zuster Gapiz.

Vanaf die tijd werkte hij onophoudelijk aan de opbouw van de kerk in de Filipijnen. Hij is bisschop, ringpresident, zendingspresident en regionaal vertegenwoordiger geweest.

Hij is ook voorzitter geweest van het comité dat het Boek van Mormon in het Tagalog heeft vertaald, de belangrijkste taal op de Filipijnen. Op dit moment is hij een van de gebiedszeventigen en manager van de afdeling materiaal-beheer in het Gebied Filipijnen/Micronesië.

AUGUSTO A. EN MYRNA G. LIM

In tegenstelling tot andere Aziatische landen waar de christenen in de minderheid zijn, werden de Filipijnen in het begin van de zestiende eeuw tot de Rooms-Katholieke Kerk bekeerd. Omdat ongeveer negentig procent van de inwoners christelijk is, luisteren velen naar de boodschap van de herstelling. En velen aanvaarden het evangelie ook.

Augusto en Myrna Lim waren ook zo'n echtbaar. Toen ze in 1964 gedoopt werden, hadden ze geen flauw idee wat de Heer van hen verwachtte betreffende de opbouw van de kerk.

Broeder Lim had rechten gestudeerd, en was in 1964 aardig in zijn beroep gevestigd. Hij had een goed begrip van organisaties en hij was een goede spreker. Hij maakte ook altijd tijd voor spiritualiteit in zijn leven. Hij bestudeerde altijd de Bijbel. Hij was in een protestants gezin opgegroeid. Myrna was rooms-katholiek opgevoed.⁵

Vlak voordat de zendelingen bij hem thuis kwamen, had zijn driejarige dochter gevraagd waarom ze op zondag nooit naar de kerk gingen, zoals andere mensen. Ontroerd door de vraag van zijn dochter, knielde hij neer en bad: 'Ik voel me schuldig over hetgeen er gebeurd is. Als u wilt dat ik me volledig aan de kerk toewijd of iets anders voor u kan doen, laat het mij dan weten.'⁶

Een week later kwamen de voltijdzendelingen aan de deur. Augusto was door zijn studie van de Bijbel voorbereid om de boodschap van de zendelingen te aanvaarden. Hij zegt: 'Ik werd lid van de kerk omdat ik de leerstellingen van de kerk al geloofde voordat de zendelingen ons bezochten, zoals, bijvoorbeeld, God de Vader, en openbaringen. Dat waren beginselen die ik op de middelbare school en op de universiteit al geloofde (...). De zendelingen onderwezen mij beginselen waarvan ik het gevoel had dat ik ze al kende.'⁷

Broeder Augusto A. Lim en zijn vrouw Myrna, president en mater van de Manila-tempel. Broeder Lim was de eerste Filipijnse tempelpresident. Hij was ook de eerste Filipijnse algemeen autoriteit.

die hem 'de juiste manier leerde om de kerk te besturen. (...) Ik werd door een bijzondere leider onderwezen.'⁸

Broeder Lims intensieve trainingsperiode werd voortgezet toen hij als tweede raadgever in het districtspresidium van het district Luzon werd geroepen. Negen maanden later, op 22 augustus 1967 organiseerde de kerk het Zendingsgebied Filipijnen, met Paul H. Rose als president. Broeder Lim werd als eerste raadgever in het zendingspresidium geroepen, een functie die hij zes jaar lang bekleedde. Hij is ook president van vier verschillende gemeenten geweest. President DeWitt C. Smith, die president Rose opvolgde, deed vaak een beroep op broeder Lim om iemand op te leiden.

Toen de eerste ring in de Filipijnen werd georganiseerd, riep ouderling Ezra Taft Benson broeder Lim als ringpresident. De ring Manila werd op 20

Tijdens zijn doop in oktober 1964 sloot Augusto stilletjes een verbond met zijn hemelse Vader: 'Ik zal actief zijn en alles doen wat in mijn vermogen ligt om te helpen.' De volgende week werd hij als tweede raadgever in de zondagschool geroepen. Voordat zijn eerste jaar als lid van de kerk erop zat, was hij succesvol financieel administrateur, assistent-districtsadministrateur, districtadministrateur en eerste raadgever in het gemeentepresidium van de gemeente Quezon City geweest. Deze laatste roeping heeft hij twee jaar onder de Amerikaanse militair Montie Keller vervuld,

mei 1973 georganiseerd, slechts twaalf jaar nadat het zendingswerk in Manila begonnen was, en slechts negen jaar nadat president Lim lid van de kerk was geworden. Naarmate de ring Manila groeide en gesplitst werd, werd president Lim twee keer geroepen om de nieuw georganiseerde ring te presideren.

In de daaropvolgende jaren werd president Lim regionaal vertegenwoordiger en vervolgens president van het Zendingsgebied Naga. In juni 1992, een paar weken voordat hij als zendingspresident ontheven werd, werd president Lim

geroepen om lid van het Tweede Quorum der Zeventig te worden, de eerste algemene autoriteit uit de Filipijnen. Hij moest veel pionierwerk verrichten in deze roeping. Hij moest zijn beroep blijven uitoefenen, maar ook als lid van het gebiedspresidium functioneren, net als de gebiedsveertig tegenwoordig.

In de zomer van 1996 werden broeder en zuster Lim geroepen om de Manila-tempel te presideren. Zij zijn het eerste echtpaar uit de Filipijnen die leiding geven aan het werk in die tempel.

Hun jarenlange dienstbetoon is voorbeeldig geweest, vooral voor hun acht kinderen. Hun zoons zijn op zending geweest, en hun dochters zijn elk in de tempel getrouwd met een teruggekeerde zending.

REMUS G. EN YVONNE L. VILLARETE

1972 was voor de Filipijnen een jaar van economische en politieke crisis. Er was veel politieke corruptie, de economie was een chaos. Remus Villarete had na zijn studie een goede baan gevonden, maar hij maakte zich bezorgd om de groeiende economische ongelijkheid onder zijn volk. In de hoop de armen te helpen, organiseerde Remus anti-regeringsdemonstraties. Yvonne L. Cawit, een goede vriendin die verpleegster was, hielp mee om de mensen die tijdens de demonstraties gewond maakten, te verzorgen.

In september 1972 riep president Ferdinand Marcos de oorlogstoestand uit. Zijn regering beschouwde demonstranten zoals Remus en Yvonne als vijanden van de staat. Toen de regering een lijst met de meest gezochte onruststokers publiceerde, stond Remus op de tweede plaats in zijn gebied en stond Yvonne ook op de lijst.

Remus en Yvonne begonnen over hun toekomst na te denken en te praten. Remus was van mening dat Yvonne zich maar beter kon overgeven. Yvonne's vader had haar ook

al aangeraden om zich bij de desbetreffende overheidsinstantie te melden. Drie dagen nadat de oorlogstoestand was uitgeroepen, gaf ze zich over. Remus overwoog om de bergen in te trekken en guerillastrijder te worden, maar op advies van zijn vader en enkele familieleden die invloed op bepaalde ambtenaren konden uitoefenen, gaf hij

zich ook over. Na meer dan drie maanden in de gevangenis te hebben gezeten, werd hij vrijgelaten.

Familieleden hadden zijn vrijlating geregeld op voorwaarde dat hij met Yvonne zou trouwen. Zijn familie en de militairen waren van mening dat het huwelijk Remus ervan zou weerhouden om de bergen in te trekken en tegen de regering te blijven vechten. En daar hadden ze gelijk in. Tien dagen na zijn vrijlating, op 21 januari 1973, trouwden Remus en Yvonne. Remus bleef uit de bergen weg, maar hij en Yvonne bleven vreedzaam tegen het onrecht vechten.

Het leven was aanvankelijk vrij moeilijk, vooral omdat ze bijna geen werk konden vinden. Uiteindelijk vonden ze allebei werk in hun respectievelijke geboorteplaatsen – Yvonne in Cadiz en Remus in Bacolod, 65 kilometer verderop. Terwijl ze bij Yvonne's ouders in Cadiz woonden, kwamen ze in contact met de voltijdzendingen. Het evangelie veranderde het leven van iedereen in dat huishouden.

Carmelino Cawit, de vader van Yvonne, was een godsdienstig man die graag naar de zendingen luisterde. Een paar maanden later werden hij, zijn vrouw en twee dochters

Rechts: Broeder Remus G. Villarete, een van de gebiedsveertig, en zijn vrouw Yvonne. Broeder Villarete heeft de leerstellingen die de zendingen hem leerden eerst toegepast voordat hij zich wilde laten dopen.

gedoopt. Broeder Cawit werd president van de gemeente Cadiz en later bisschop, ringpresident en patriarch.

Remus en Yvonne waren ook gevoelig voor de boodschap van het evangelie, maar Remus werd afgeleid door zijn vrienden die het woord van wijsheid niet naleefden. En omdat hij het Boek van Mormon niet gelezen had, was Remus er nog niet aan toe om gedoopt te worden.

Hij wilde ook helemaal volgens de gedragsnormen leven die de zendelingen hem leerden, voordat hij zou toezeggen om gedoopt te worden. 'Als ik me ergens bij aansluit, dan wil ik me ook volledig inzetten', heeft Remus jaren later gezegd. Dus hij kwam naar de kerk, betaalde zijn tiende, vastte, droeg bij aan het zendingsfonds en las het Boek van Mormon aandachtig en met een gebed in het hart door. Door de wil van zijn hemelse Vader te doen, kreeg Remus al snel een getuigenis van 'deze leer' (Johannes 7:17). Hij en Yvonne werden in mei 1975 gedoopt.

Drie maanden later werd de eerste gebiedsconferentie in de Filipijnen gehouden. President Spencer W. Kimball zou komen spreken en Remus was vastbesloten om aanwezig te zijn.

'Onmiddellijk na de conferentie ging ik terug naar Bacolod. Ik ging meteen naar huis en zei tegen mijn vrouw: "We moeten de profeet gehoorzamen." Ze zei: "Hoezo, wat heeft hij dan gezegd?" De profeet heeft gezegd: "Het gezin is eeuwig, en het is belangrijk om als gezin bij elkaar te zijn." We moeten bij elkaar zijn.'

Remus sliep doordeweeks altijd in Bacolod, en ging voor de weekenden terug naar Cadiz. Na de raad van president Kimball nam Yvonne ontslag en verhuisde het gezin naar Bacolod om bij Remus te zijn. De kansen om in het evangelie te groeien kwamen al snel, want ze werden tot veel leidinggevende taken geroepen. Toen de ring Bacolod in 1981 door ouderling Marion G. Romney werd georganiseerd, werd broeder Villarete de eerste ringpresident. Hij bekleedde die positie totdat hij in 1987 naar Cebu verhuisde om regionaal manager onroerend goed van de kerk te worden.

President Villarete werkte vervolgens als regionaal vertegenwoordiger, van 1988 tot 1991, totdat hij werd geroepen als president van het Zendingsgebied Cagayan de Oro op

het eiland Mindanao. In juni 1995 werd hij ontheven. Een paar dagen later werd hij geroepen als een van de gebiedszeventigsten in het gebied Filipijnen/Micronesië.

Toen Remus en Yvonne eenmaal het juiste doel in hun leven gevonden hadden, hebben ze zich met geheel hun hart ingezet, hebben ze de geboden onderhouden en hebben ze naar de profeet geluisterd. Hun toewijding aan het evangelie heeft nooit gewankeld.

PIONIERSGEEST

Deze paar verhalen zijn maar een klein voorbeeld van de vele uren die duizenden Filipino's aan de kerk hebben toegewijd. Het is een eenvoudig voorbeeld van de kracht en de nederigheid van velen die de waarheid in de Filipijnen hebben aanvaard.

Tegenwoordig zijn er meer dan duizend wijken en gemeenten in de Filipijnen. De pioniersgeest blijft aanwezig omdat er steeds meer mensen lid van de kerk worden. Velen van hen beginnen met hun gezin aan een geheel nieuw leven. Zij proberen oude gewoonten te doorbreken en een nieuw tijdperk in te luiden dat met het licht van het evangelie is gevuld. □

NOTEN

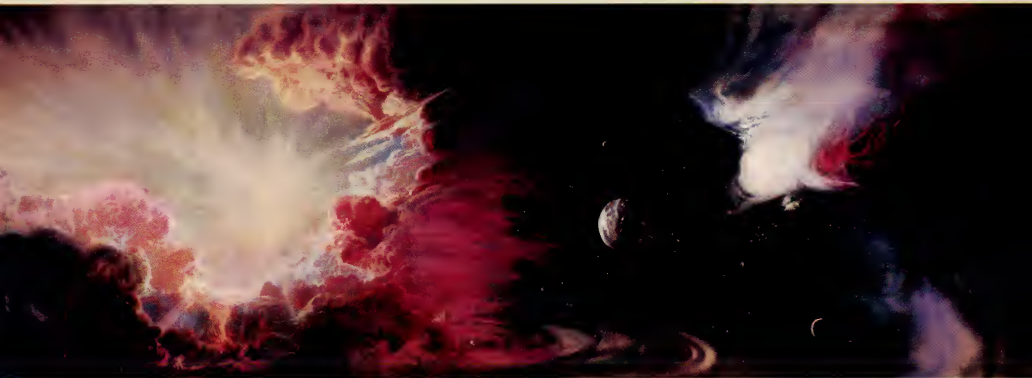
1. Sheridan R. Sheffield, 'A Genuine Pioneer in the Philippines', *Church News*, 13 februari 1993, blz. 11.
2. Sheri L. Dew, *Go Forward with Faith: The Biography of Gordon B. Hinckley* (1996), blz. 214.
3. Gordon B. Hinckley, 'Commencement of Missionary Work in the Philippines', *Dateline Philippines*, April 1991, blz. 17-18, cursivering toegevoegd. Zie ook *Go Forward with Faith*, blz. 226-227; 608, noot 43.
4. Zoals geciteerd in Ben B. Banks, 'Go Forth to Serve', toespraak tijdens een korte godsdienstoefening aan de Brigham Young University, Provo (Utah), 24 september 1996.
5. Sheridan R. Sheffield, 'As Church Grew, He Grew in Gospel', *Church News*, 15 augustus 1992, blz. 11.
6. Augusto A. Lim Oral History, 1974, getypte kopij, The James Moyle Oral History Program, archief afdeling kerkgeschiedenis, De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, Salt Lake City, blz. 17.
7. Augusto A. Lim Oral History, blz. 15.
8. Augusto A. Lim Oral History, blz. 18.

Nancy Glazier, *In vriendschap en vrede*

'Gezegend de dag dat de lammen en leeuwen in vriendschap en vrede te zaam zijn vergaard' ['Gods Ceest brandt in '1 harte', 'lozong 2].

1985-1986

Jezus Christus is, onder leiding van de Vader, de Schepper. Michaël (Adam), zijn metgezel, presideerde een groot deel van het scheppingswerk. Zie het artikel 'Adam', blz. 14.